

Debesuota, diena 45°, naktį 32.
Saulė teka 5:51, leidžiasi 6:05

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian in The United States

VOL. LVII

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

Chicago, Ill. — Pirmadienis, Kovo-March 23 d., 1970 m.

Kaina 10c

69

AMERIKA NEPARDUOS IZRAELIUI LĖKTUVŲ

OK. LIETUVOS PREKINIS LAIVYNAS

Okup. Lietuvoje sausio mėn. pabaigoje spaudoje, per radiją džiugauta — lietuviai jau, vieneri metai, turi savo jūrų prekybos laivyną. Toji sukaktis minėta sausio mėn. pradžioje. Apie tą "laivyną" žinių patiekė "laivininkystės" viršininkas Alf. Ramanauskas ("Tiesa", sausio 27 ir "Komj. Tiesa", sausio 17).

Kyla klausimas: kodėl "laivynas" beveikia vos vienerius metus? Ramanauskas atsako: pribrendo reikalus plėsti "Tarybų Lietuvos ryšius su užsienio šalimis". Kodėl reikalus pribrendo tik 1968 metais, 25 metams nuo okupacijos sukakus, jis neatsako.

Iš Ramanausko aiškinimų dar paaiškėjo: pradžioje turėta 19, dabar yra 23 laivai, jų tonazas siekia 95,6 tūkstančio tonų. Pirmieji laivai Lietuvai buvę perduoti kaimynų ir visi statyti 1957—1964 metais, o nuo antrosios šių metų pusės tikimasi kasmet gauti po 4-5, jau naujus laivus.

Bėda esanti ta, kad trūksta lietuvių — specialistų. Klaipėdoje veikiančiame mokykla ruošia tik žuvininkystės specialistus, todėl būsimieji laivų kapitoniai ruošiami Odesoje ir Leningrade. Kai kurie laivai vis dar plaukioja su kitų tautybių kapitonais ar jų padėjėjais. Kapitono stoka varžo įgyti daugiau laivų.

Kur tie "lietuviški" laivai lankosi? Toliausiai maršrutai — Italija ir Jugoslavija, be to, ir Afrika (Egiptas, Sirija, Marokas) ir artimesni: R. Vokietija, Lenkija, Švedija, Olandija, Belgija, Anglija, Prancūzija. "Lietuvos laivynas" per metus pervežė vieną milijoną 30 tūkstančių tonų krovinių ir davė 6,5 ml. rb. pelno.

Bet... ar tie laivai gabena tik Lietuvos prekes? Ši tą pasako ir laivų vardai — "Kubane", "Privodin", "Inkurles" ar "Trkursklės". (E)

Princas Sihanoukas nutarė nepasiduoti

TOKIO. — Nuverstas Kambodijos šefas princas Sihanoukas Pekine pasakė kalbą, kurioje jis žada nepasiduoti jį nuvertusiam režimui ir šaukia visus gyventojus į "šventą kovą", kuri būsimą vedama Kambodijos viduje ir užsienyje. Tos kovos tikslas būsimas panaikinti perversmo pasekmes ir sugrąžinti Kambodijai "demokratiją ir legalumą".

Sihanouko padėtis labai panaši į buvusio Ganos diktatoriaus Nkrumos padėtį. Jis irgi 1966 m. mažinėjo po šiaurės Vietnamą ir Kiniją, kai karininkai, susitarę jį nuvertinti ir paėmė valdžią. Ir jis šaukė savo tautą į "šventą kovą", tačiau jauts jo šauksmo neišgirdo ir jis sėdi egziliuje Ginejoje.

Sihanoukas reikalauja, kad Kambodijoje būtų pravestas gyventojų referendumas, kad patys žmonės pasisakytų, ar jis gali grįžti į valdžią ar ne. Kinijos žinių agentūros paskelbtoje kalboje Sihanoukas kaltina Ameriką, kuri padėjusi jį nuvertinti.

Tuo tarpu Kambodijos vyriausybė paprašė visų didžiųjų valstybių gerbti Kambodijos neutralumą ir nepriklausomybę. Parlamente buvo prisaikdintas naujas valstybės prezidentas

IŠ VISO PASAULIO

WASHINGTONAS. — Kongresas priėmė ir pasiuntė prezidentui įstatymą, kuris draus garsinti cigaretes televizijos ir radijo programose. Federalinė prekybos komisija skelbia, kad 1968 metais cigarečių įmonės vien televizijai už garsinimus sumokėjo 217 milijonų dol. Radijo stotys gavo 21 ml. dol. ir spauda 44 ml. dol.

PARYŽIUS. — Prancūzijoje visuose vieškeluose įvesta automobilių greičio riba 66 mylios per valandą. Prancūzijoje, palyginus vairuotojų padaromas mylias, kelių avarijose žuvo tris kart daugiau, negu Amerikoje.

JERUZALĖ. — Izraelio kariuomenės patrulis nušovė 10 arabų partizanų netoli Sodomos miesto, užimtoje Jordano teritorijoje. Buvo paimta nemažai ginklų. Gazoje granata užmušė 70 metų arabą ir dvi moteris sužeidė. Jos buvo arabų nubausos už bendradarbiavimą su izraelitais.

SINGAPURAS. — Malajijos premjeras Rahman pareiškė, kad jo vyriausybė nepriešinga, kad sovietų karo laivai plaukiotų po Indijos vandenyną, kol jie negrasins Malaizijos taikai ir saugumui. Malaizija tačiau atmetė sovietų siūlomą Azijos saugumo planą.

SAIGONAS. — P. Vietnamo policija išaiškino komunistų šnipų lizdą, kuris dirbo Saigone nuo 1963 metų. Suimta 14 asmenų. Jų tarpe yra buvęs Saigono kariuomenės generolas.

Cheng Chen. Jis pareiškė, kad Sihanoukas buvo pašalintas prisilaikant Kambodijos įstatymų ir konstitucijos dėsnių.

Kambodijos miestuose budi kariuomenės daliniai. Visa eilė ištikimų Sihanouko draugų buvo suimti.

Laoso kariuomenės kareivis apsaugo laukia puolantių komunistų.

Sovietai paskelbė šią fotografiją iš neseniai Baltgudijoje pasibaigusio Raudonosios Armijos manevrų.

ŠIANDIEN TURI PAAISKĖTI, KAIP ISSISPRES PAŠTININKŲ STREIKAS

ČIKAGA. — Laiškanešių streikas, nors jį pasmerkė kelių valstijų teismai, kongresas ir pačių paštininkų unijos vadai, išsiplėtė iš New Yorko ir New Jersey jau į Illinois ir Kaliforniją. Penktadienį Čikagos laiškanešiai nutarė streikuoti ir šeštadienį gyventojai pašto jau negavo. Illinois valstijoje jau 57 vietose paštas sustojo. Prezidentas Nixonas šeštadienį pareiškė spaudos konferencijoje, kad jo pareiga yra užtikrinti, kad laišakai ir siuntiniai judėtų, todėl jis žadėjo griebtis "kitų priemonių", jei laiškanešiai nesugrįš į darbą šiandien.

Tos "kitos priemonės" yra pasiuntimas į paštas kariuomenės. Pentagono vadai penktadienį ir šeštadienį darė planus, kaip sklandžiai perimti streikuojančių laiškanešių darbą. Vien Tautinės Gvardijos biuras, kaip pareiškė jo viršininkas gen. W. Wilson, gali pašaukti 485,000 vyrų.

New Yorko ir Čikagoje streikuoją tarnautojai nušvilpė savo unijų vadus, kurie ragino sugrįžti į darbą ir laukti algų pakėlimų, kuriuos pažadėjo kongreso vadai. Niekas netvirtina, kad pašto tarnautojams nereikia didesnių algų. Kongrese šis klausimas užsigulėjo todėl, kad buvo imta svarstyti platesni pašto reformos klausimai, pasiūlyti prezidento. Neabejojama, kad kongresas algas paštininkams pakels, tik kongreso vadai nenori, kad atrodytų, jog tas pakėlimas daromas prievarta, streiku grasinant.

Tuo tarpu, laiškų judėjimas sustojo. Čikagoje yra daug imonių, kurios užsakymus gauna ir prekes siunčia tik per pašta. Jos daugiausia ir nukentės nuo streiko. Čikagoje šeštadienį laiškanešių parėmė ir kiti pašto tarnautojai. Iš 2,378 tarnautojų į darbą atvyko tik 411.

Norem pareiškimas

Los Angeles kaimynas — Santa Monica mieste spauda šiais metais paskelbė nemažą medžiagą apie Lietuvą. A. Devenienės vadovaujamas Santa Monica Lietuvių Klubas buvo sukvietęs, Devenienų bute, spaudos konferenciją. Buvo pakviestas buv. JAV ambasadorius Lietuvoje (1937—1940) Owen J. C. Norem su žmona. Veliau spaudoje ("Evening Outlook" "The Malibu News" ir eilėje kitų) buvo įdėti Norem pareiškimai apie sovietų okupaciją Lietuvoje bei nepr. Lietuvos įvairių sričių pažangą. Spauda taip pat paskelbė Norem ir šeiminių, Devenienų nuotrauką. (E)

Vakarų Bengalas centrinėje valdžioj

NEW DELHI. — Indijos vyriausybė įsikišo į Vakarų Bengalą neramumus ir neribotam laikui paleido tos provincijos seimelį, paimdama valdžią į centrinės valdžios rankas. Vyriausybė tikisi, kad ir be naujų rinkimų, dabartinis provincijos seimelis suras būdą, naują partijų koaliciją vaidžiai atstatyti.

Vakarų Bengalą provincijoje gyvena apie 44 milijonai žmonių. Didžiausiuose miestuose Kalkutoje šią savaitę įvyko komunistų sukurstytos riaušės, kuriose užmušta 30 žmonių ir keli šimtai sužeista. Kairieji komunistai sudaro stipriausią provincijos partiją, tačiau su jais atsiskė bendradarbiauti kitos 13 partijų. Kairieji komunistai reikalauja naujų rinkimų, kuriuose jie tikisi sustiprinti savo pozicijas. V. Bengale, kaip ir kitoje provincijoje — Keraloje, komunistai buvo išrinkti į valdžią demokratiniuose rinkimuose. Jie tačiau neturėjo daugumos vieni sudaryti valdžią ir bandė valdyti terorą ir prievartą. Dabar abejose Indijos provincijose komunistų dominuojamos valdžios iširo ir valdymą perėmė centrinė vyriausybė.

Domisi esperantu

Okup. Lietuvoje kilo didelis susidomėjimas tarptautine esperanto kalba — teigia A. Mekys "Tarybinio Mokytojo" laikraštyje (vasario 11). Lietuviai gausiai dalyvavo tarptautiniame esperantininkų susitikime Leningrade 1969, tradiciniame XI Pabaltijo stovykloje Estijoje, dar jaunųjų stovykloje Karpatuose ir 54-me tarptautiniame esperantininkų kongrese Helsinky. Lietuvoje išmokyti esperanto kalbą padeda Mokytojų namų esperanto klubas Vilniuje.

Šiais metais, vasarą, XII tradicinė Pabaltijo esperantininkų stovykla, rengiama Lietuvoje. Skatinama greičiau tos kalbos išmokti.

Kiek žinoma, 1941 m. sovietams vykdant išvežimus iš Lietuvos, ir nelaimingųjų sąrašus buvo patekę ir nemažai nepr. Lietuvos esperantininkų. (E)

Buvo pageidauta, kad Lietuvos Steigiamojo Seimo minėjimai būtų organizuojami šių metų gegužės ir birželio mėnesiais. Jei kai kur rengėjams tas metas būtų nepatogus, Vlikas mano, kad minėjimai galėtų įvykti ir vėliau, net iki šių metų pabaigos. (E)

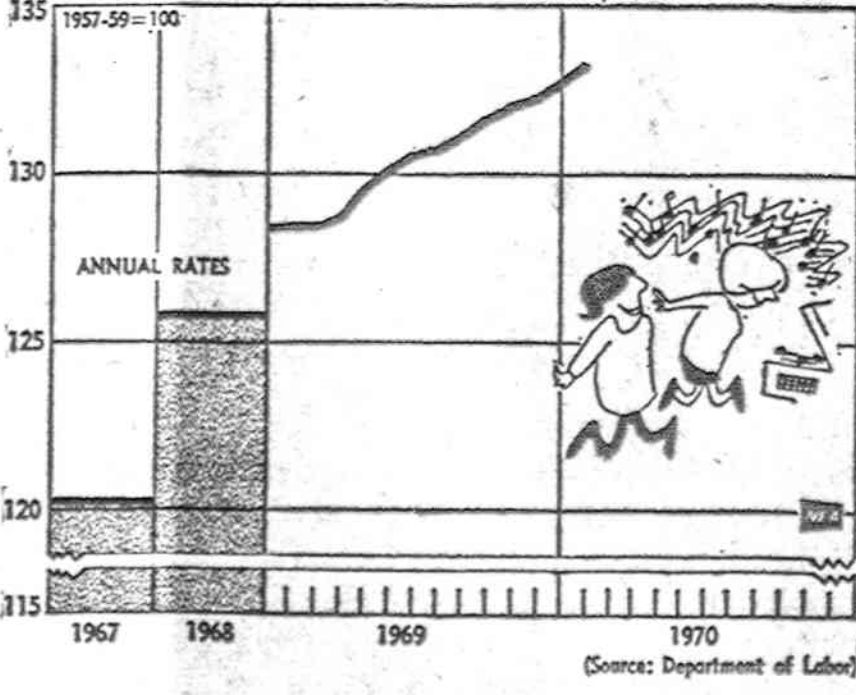
Partija suspendavo Aleksandrą Dubčeką

PRAGA. — Čekoslovakijoje sovietų įsakymus pildą komunistų vadai žengė dar vieną žingsnį į rusų reikalavimą "normalizavimą". Partijos organas "Rude Pravo" paskelbė, kad buvus partijos vadas Aleksandras Dubčekas yra suspenduojamas iš partijos narių, kol bus užbaigta partijos vedama apie jo darbus byla. Dubčekas yra išsiųstas ambasadoriumi į Turkiją.

Visa eilė Dubček reformų vykdytojų buvo išmesti iš partijos. Jų tarpe yra: Josef Smrkovsky, Cestmir Cisar, buvęs "Rude Pravo" redaktorius Jiri Sekera, Mokslo akademijos istorijos skyriaus direktorius Karel Kaplan ir kiti žymūs partijos veikėjai. Dubčekas turi 48 metus. Partijai jis priklausė jau 30 metų.

Vliko pirmininkas dr. J. K. Valiūnas š. m. kovo 13 d. jau grįžo iš kelionės į vak. Europos kraštus ir eina pareigas. (E)

WHAT PRICE RECREATION?

Knygos ir pramogoms amerikiečiai išleidžia nemažai pinigų. Kainos nuo 1957-59 m. pakilo iš 100 taisyki iki 133.

PREZIDENTAS NIXONAS ATMETĖ IZRAELIO VYRIAUSYBĖS PRAŠYMĄ

WASHINGTONAS. — Prezidentas Nixonas šeštadienio spaudos konferencijoje užsiminė, kad jis nutarė atmesti Izraelio prašymą parduoti karo lėktuvų. Prezidentas nesileido į smulkmenas, nes šiandien apie Izraelio ginklų klausimą turi kalbėti valstybės sekretorius Rogers, tačiau prezidentas pareiškė, kad šiuo metu arabų-žydų jėgų balansas yra toks, kad naujų ginklų siuntimas nereikalingas. Net ir gandai apie sovietų priešlėktuvinės raketos, kurias gauna Egiptas, to jėgos balanso žymiai nepakeis. Amerikos nutarimas neparduoti lėktuvų galės būti pakeistas, jei padėtis Viduriniuose Rytuose taip pasikeistų, kad Izraeliui reiktų naujos paramos.

Organizuoja moterų streiką

ČIKAGA. — Šeštadienį O'Hare Inn įvyko Nacionalinės Moterų organizacijos susirinkimas, kuriame buvo nutarta suorganizuoti Amerikos moterų streiką. Jis turi įvykti rugpjūčio 26 d. Organizacijos prezidentė ponja Betty Friedman, žinoma kovotoja už moterų teises ir knygos "The Feminine Mystique" autorė pareiškė, kad streiko dieną visos Amerikos moterys nieko neveiks, bet tik sėdės.

Streiko dieną moterys nuves mažus vaikus vyrams į įstaigas ir juos ten paliks. Jos nevis pietų, neskals, įstaigose mašininkės uždengs savo rašomas mašines. Visi indų plovimai ir kiti namų darbai bus palikti vyrams.

Moterys siekia lygių teisių, lygių atlyginimų ir visų privilegijų, kuriomis seniai naudojasi vyrai.

Galioja konvencija

Konvencijos, pasirašytos su nepriklausomomis Pabaltijo valstybėmis tebegalioja Prancūzijoje: leidiny "Annales des Loyers", 1970 m. sausio mėn., psl. 141, nurodyta: "Latvijai tebetaroma 1924 m. spalio 30 dienos konvencija, neatsižvelgiant Latvijos prijungimo prie Sovietų Sąjungos". Lygiai tas pats taikoma ir Estijai. (psl. 141). Minėta konvencija, liečianti privilegines butų savininkų teises, nebuvo Lietuvos vyriausybės pasirašyta. (E)

"LITHUANIA 700 YEARS"

pernai išleisto informacinio leidinio apie Lietuvą, antroji, pataisyta laida, 458 psl. Manyland Books, New York. Knyga išleista Lietuvos Nepriklausomybės Fondo (pirm. E. Čekienė) pastangomis. Redagavo dr. A. Gerutis. Šalia redaktoriaus dr. A. Geručio įvado ir prof. R. Sealy (Lietuva iki pirmojo pas. karo), dr. A. Geručio (Nepriklausomoji Lietuva ir okupuotoji Lietuva), A. Budreckio (Lietuvių pasipriešinimas 1940-51 ir Laisvinimo pastangos užsieny) ir St. Lozoraičio (Lietuvos išlaisvinimo galimybės). Pabaigoje skelbiama bibliografija ir žinios apie autorius su jų nuotraukomis. Knyga užsakoma: "Manyland Books", Inc., 84-39 90th St., Woodhaven, N. Y. 11421. Jos kaina — 12 dol. (E)

— Maironio "Pavasario Balas" Vilniuje išleista 12-ji laida. Jos tiražas 30,000 egz. (E)

Prezidentas Nixonas pabrėžė, kad ginklų nepardavimas nepašalinės Amerikos duodamos Izraeliui ekonominės paramos. Ji bus ir toliau siunčiama.

Amerika siekianti taikos tarp žydų ir arabų, todėl reikia prižiūrėti paskelbtas karo paliaubas, sumažinti ginklų siuntimą, išlaikyti karo jėgų balansą ir siekti politinio susitarimo, — pareiškė prezidentas Nixonas. Jei Rusija ginklų balansą pakeistų, aprūpindama arabus naujais ginklais, tad Amerika irgi griebtusi veiksmų situaciją pataisyti. Dabar esą svarbiausia "nėdrasinti nei vienos pusės pradėti agresiją".

Atsakydamas į klausimus, prezidentas Nixonas pareiškė, kad Amerikos pozicija remia ir Prancūziją. Ir ji galvojanti, kad bet kokių ginklų siuntimas. Viduriniuosius Rytus gali pakeisti jėgos balansą ir sukelti karo pavojų.

Reikia manyti, kad šis vyriausybės sprendimas sukels nusiylimą Izraelio vyriausybės ir Amerikos žydų tarpe.

Japonai prašo vokiečių tankų

BONA. — Vakarų Vokietija patvirtino žinią, kad Ispanija prašo parduoti vokiečių gamybos tankų "Leopard". Ispanai norėtų gauti 200 tokių tankų savo kariuomenei. Šie tankai yra labai judrūs, 39 tonų, greiti ir ginkluoti pačiais stipriausiais ginklais.

Britanija, kuri kartu su Vokietija šiuos tankus projektavo ir parūpino jiems savo gamybos 105 m m. patrankas, žada veltuoti tankų pardavimą Ispanijai.

Kreipėsi į teisimą, kad įleistų draugą

NEW YORKAS. — šeši amerikiečiai mokslininkai pareikalavo, kad teismas įsikištų ir neleistų valstybės departamentui sutrukdinti belgo marksisto Ernest Mandel kelionės į Ameriką. Departamentas atsisakė išduoti Mandeliui vizą, nes jis, anksčiau Amerikoje viešėdamas, sulaužė kažkokius nuostatus.

Dr. Mandel yra Belgijos marksistinio žurnalo redaktorius, ekonomistas, "Marksizmo ekonominės teorijos" knygos autorius. Teisman dėl Mandelio įvažiavimo leidimo kreipėsi šeši profesorai: David Marmelstein, Wassily Leontief, Norman Birnbaum, Robert Heilbroner, Robert Wolff ir Louis Menashe.

TEHERANAS. Sovietų Sąjunga ir Iranas susitarė išplėsti tarpusavio prekybą.

Skautybė nėra koks slaptingas ir sunkus mokslas; ji daugiau yra linksmas žaidimas, jei tik žvelgsite į ją teisingoje šviesoje.

Skautybės terminas reiškia žaidimų pagelba berniukų ir mergaičių pilietinio gyvenimo lavinimo sistema.

R. Baden-Powell

GILIAI PRASMINGI ŽODŽIAI

Pasaulio skautų įkūrėjas Robert Baden-Powell mirdamas paliko testamentą, su kurio turiniu verta ne tik skautui, bet ir kiekvienam, dvasinių idealų siekiančiam, jaunuoliui susipažinti. Tad tekalba į Jus Baden-Powell'is...

Paskutinis testamentas

Atminkite — tai yra mano paskutiniai žodžiai, kuriuos Jums kada kalbėsiu, taigi, galvokite apie juos.

Mano gyvenimas buvo labai laimingas ir aš noriu, kad kiekvieno Jūsų gyvenimas būtų taip pat laimingas.

Aš tikiu, jog Dievas mus leidžia į šį gražų pasaulį, kad mes būtume laimingi ir džiaugtumės juo. Laimės neneša nei turtai, nei pasisekimas karjeroje, nei pasitenkinimas savimi. Vienas žingsnis laimės link bus nužengtas, jei sustiprinsi sveikatą ir išugdysi jėgas, kol tebesi berniukas, kad subrendęs vyras galėtų būti naudingas.

Robert Baden-Powell

VELYKINIAI SVEIKINIMAI

Drangioji Sesė, Mielas Brolis,

Tu esi Lietuvių Jūrų Skautijos gyvybė. Tavo rankose LJS dabartis ir ateitis. Tavo rankose rytdiena.

Kristaus prisikėlimo šv. Velykų šventę proga LJS Inkaras Tarybos vardu nuoširdžiai sveikinu Tave ir linkiu, kad Tavo įmintos pėdos Lietuvių Jūrų Skautijos gyvenime būtų kartų kartoms, kaip reikia aukotis ir dirbti Lietuvių išlaikymui ir išvystijai.

Tavo nuveikti darbai teigiamai, stiprina ir rodo kelią į nušviętą Tėvynę, prie jos gintarinių Baltijos pajūrio pakrantių.

Tavo įnašas į organizacinį gyvenimą tebūna tie gražieji dėmantai, kurie visada spindi ir šviečia lietuviškų tautinių spalvų spinduliais. Įrašyk į savo veiklos lapą didžiausius užsimojimus ir atliktų darbų laimėjimus.

Tegu Lietuvių Jūrų Skautijos veikloje išgyvenama lietuviškojo jūrinio skautavimo idėja, tvirtai klesti Tavo širdyje, nes viskas yra skiriama mūsų brangiai Tėvynei, Lietuvai.

Gero Vėjo, Budėdama
J. v. s. A. Gasnerienė,
LJS Inkaras Tarybos
Firmininkė

Bundanti gamtos, Lietuvos laukų, miškų ir pievų grožio ženkle sveikinu visas seses jūrų skaites ir vadoves.

Pavasarejančios gamtos ir šv. Velykų dvasinio prisikėlimo šventės proga, sveikinu Lietuvių Jūrų Skautijos seses ir brolius, linkėdamas džiaugsmingos šventinės nuotaikos ir geriausios sėkmės pavasario jūrinio skautavimo veiklos užsimojimuose.

Redakcinio kolektyvo vardu
J. v. s. Ed. Vengianskas

LJS "Baltijos Jūros" tunto turtininkas J. P. J. Butkus uždega aukurą prie Lietuvos Laisvės Kovų paminklo Vasario 16-sios minėjimo dieną Čikagoje.

Kodėl aš esu jūrų skautė

Kažin kiek skautų ir skaučių kada nors rimtai pagalvojo — kodėl aš esu skautė? Kodėl? Kas mane į skautų organizaciją patraukė?

Pasiklausę savęs ir norėdami šiuos klausimus atsakyti, pirmiausia turėtų į skautų organizaciją įsigilinti ir save suprasti.

Roberto Baden-Powellio įkurtos skautų organizacijos tikslas yra auklėti mergaites ir berniukus garbingais žmonėmis, kurie mylėtų Dievą, Tėvynę ir Artimą, ir jūrų skautai turėtų pasisąžadėti mylėti jūrą. Šita organizacija savo mokymu ir idealais skautą apviečia reikalinga gyvenimui šviesa, kuria jis — ji gali skirti gerus ir blogus dalykus. Visa tai patvirtina skautų įstatymai ir įsakymai. Skautų sūkis parodo, kad skautybė remiasi religinėmis tiesomis.

L. J. S. Clevelando junginio jūrų skautai.

patriotizmu ir broliška meile. Dažnai yra minima, kad jauni mas yra mūsų ateitis, kuris atstatys Lietuvą ir jos jūros krantę. Tuo pačiu skautai pasižymi, nes jie išvystijai kovoja ryžtingai už Lietuvą ir jos jūrą.

Skautybė ne tik lavina jaunimo dvasią, bet ir jo praktiškus gabumus. Stovyklaudami skautai ir skautės išmoka praktiškų dalykų: kaip virti, kaip tvarkyti palapinę, elgtis vandenyje, kaip rūpintis švara ir būti tvarkingiems. Iškylose ir stovyklose yra proga susipažinti su gamta ir tapti jos draugu.

Visa tai rodo, kodėl aš esu skautė ir noriu ja būti.

Vida Steponavičiūtė

Vasario 16-sios minėjimas

"Dangelis" minėjo Vasario 16

Vasario m. 17 d. LJS "Juodkrantės" tunto Čikagoje. "Bangelių" laivo sesės susirinkime laivo vadė Z. Bliškaitė bute paminėti Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo Vasario 16-ąją dieną.

Mes visos buvome pilnos jūrų skautų uniformose, visų mū-

LJS JŪRŲ SKAUCIŲ VADIJOS PASTOGĖJĖ

Jūros skautų vadijos yra labai darbinių nuotaikų. Vyr. Skautininkė šaukia dažnus vadijos narių posėdžius, ieško efektyvių veiksmingų būdų ir priemonių jūrų skautų vienietų veiklai pagyvinti. Dedamos pastangos konkrečiai padėti jaunai vadovei, duoti jai praktiškų žinių kaip veikti, kaip sėkmingai vadovauti vienietui. Ryšium su tuo, Vyriausia Skautininkė J. s. Z. Juskevičienė rašo specialias instrukcijas, pavyzdinių sueigų aprašymus. Skautų Dalies vedėja j. s. D. Rutkaitė rengia Pasaulio skautų dieną skiriamos sueigos planą, Tautinės Dalies vedėja j. s. D. Rutkaitė ruošia Motinos Dienai pavyzdinės sueigos aprašymą ir t. t. Visa aukščiau kalbama instrukcinė medžiaga numatoma išleisti atskiru leidiniu.

Rengiamasi šaukti jaunų vadovų saskrydį — ieškoma tam visoms priimtinos ir susisiekti patogios vietos. Galimas daiktas, kad šis saskrydis įvyks š. m. gegužės mėnesį j. s. L. Slemio vasarvietėje, Wisc.

Numatoma tinkamai reprezentuoti ir paraginti visus jūrų skautų vienetus, kad jūrų skautų atstovaujamos vėliavos, būtinai dalyvautų — Vasario 16 — Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo, lapkričio 23-sios

su nuotaika, buvo pakili, šventiška, nes tikrai žinojome, kad šiandien yra didelė lietuviška šventė.

Iškilmingą sueigą pradėjome išsiriaviavimū ir skautišku salutu. Po oficialios sueigos dalies sesė Živilė papasakojo mums, kaip Lietuva atgavo nepriklausomybę ir ką tikrai laisvė reiškia. Po to visos sesės papasakojo, kaip jos Vasario 16-ąją atšventė būdamos tarp svetimačių, mokyklose. Vienos nėsiojo tą dieną lietuviškas spalvas, kitos šoko tautinius šokius, kitur vėl mergaičių choras bažnyčioje giedojo lietuviškas giesmes. Buvo mokyklų, kur mergaitės buvo leista atlikti ir specialias programas. Žodžiu, visur Vasario 16-ji buvo tinkamai atžymėta ir, kiek sąlygos leido, iškilmingai atšvėsta.

Meninėje sueigos programoje, burtų keliu, kiekviena valtis gavo uždavinį paruošti trumpus pasirodymus k. a. kaip Pilėnuose kunigaikštis Mergis ir jo vyras kovoja dėl laisvės, kaip simboliniai gatvėje susitikusi "Laisvė" su "Nelaisvė" tarpusavyje kalbasi, kaip Lietuvoje persekiojamas tikėjimas ir kt.

Sueiga buvo baigta Lietuvos laisvės ir patriotinėmis lietuviškomis dainomis, kurias tą dieną tikrai su įsijautimu dainavome.

Sesė Vilija E.

Lietuvos Kariuomenės ir Ginkluotųjų pajėgų atkūrimo minėjimuose. Pavergtų Tautų paradoose. Kitose lietuvių rengiamose šventėse dalyvaujama pagal vietos vadovų nuostatas.

Papildant uniformą, nutarta paraginti jūrų skautininkes, kad šventę tautinio rašto juostos kaktaraštį.

Pasaulio skautų dieną minėti jūrų skautų vienetuose. Raginti vienetus surengti specialias sueigas tema "Pasaulio skautė".

Vadijos metraštis — nutarta elsti metinį Jūrų Skautų Vadijos metraštį, skirtą jūrų skautų veiklai dokumentuoti. Leidinį numatoma gausiai iliustruoti nuotraukomis iš skautų veiklos. Bus ir pačių skautų kūryba: eilėraščiai, dainos, piešiniai ir kt. Šio metraščio redaktore pakviesta ir sutiko būti rašytoja L. Sutema-Katiliškienė.

Sėkmės ir Gero Vėjo Jūrų skautų Vadijai jos didžiojo užsimojimuose.

Čikagoje paminėta Kovo 12-ji

Čikagoje, kovo m. 15 d., Čikagos LJS "Juodkrantės" ir "Baltijos Jūros" tuntu bendroje sueigoje paminėjo Lietuvių Jūrų Skautijos išikūrimo nepriklausomoje Lietuvoje ir atsikūrimo išvystijai metinę sukaktį. Taip pat buvo atžymėta ir jūrų skautų Juodkrantės "tunto 13 metų, o jūrų skautų "Baltijos Jūros" tunto 15 metų sėkmingos veiklos sukaktis.

Šia proga buvo perskaityti turtininkų įsakymai, Vyr. Skautininko j. s. Manomačio ir Inkaro Tarybos Pirmininkės j. v. s. A. Gasnerienės sveikinimai. Sueigos metu sveikinimo žodį tarė Vyr. Skautininkė j. s. Z. Juskevičienė ir Inkaro Tarybos vardu j. v. s. E. Vengianskas. Taip pat už pasitarimą lietuviškai reprezentacijai ir išrūpinimą "Lithuanian Plaza" vardo Čikagoje, p. Marius Kasnaitas, LJS Vyr. Skautininko patvarkė.

mu, buvo atžymėtas jūrų skautijos žymeniu. Buvo paminėtos vadovės ir išreikšta joms Vyr. Skautininkės padėka už atliktus darbus organizuojant ir pravedant tradicinę Klaipėdos Uosto mugę Čikagoje, bei išpūdingas Kūčias. Lemonto jūrų skautų jūrų skautų junginyje.

Sueigai baigiantis j. v. s. E. Vengianskas parodė išpūdingą lietuviškų vaizdų ir dokumentalinę filmą.

Los Angeles minėjo Vasario 16

S. m. vasario m. 22 d. Los Angeles vietininkijoje buvo didelė šventė. Tą dieną buvo paminėta Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo sukaktis ir Klaipėdos Krašto atvadavimo metinės. Ta proga Lietuvių Jūrų Skautijos rėmėjams p. G. Gudauskienei ir p. Šakiui, apdovanotiems LJS "Gintaro" Ordinu su rėmėjų ženklu, buvo prisegti šie ordinarai. Iškilmingos sueigos ir šventiškų minėjimų proga jūrų skautai atliko meninę programą, po kurios sueigos dalyviai ir svečiai buvo pavaišinti kavute.

Los Angeles jūrų skautų suorganizuota minėjimams skirta sueiga visiems paliko labai malonų išspūdį.

Išleista vertinga plokštelė

Lietuvių Jūrų Skautijos narius ir vadovus malonu painfor-

muoti, kad prieš kelias dienas Čikagoje yra išleista savo apimtimi ir turiniu giliai vertinga, ilgo grojimo, nauja plokštelė "Motulė mano". Tai įdėnuotas ir įkalbėtas sveikinimas motinai ir motinai tėvynei, Lietuvai.

Sios plokštės autoriai yra p. T. Serapinienė, sktn. I. Serapinienė ir LJS Vyriausia Skautininkė j. s. Z. Juskevičienė. Jie visi jausmingai — kūrybingai sveikina pasilgtą tėvynę Lietuvą.

Plokštelė tinka Motinos dienos minėjimams šeimoje, skautų skautų sueigose ir kt. pasiklausyti.

Sveikiname plokštės iniciatorių ir linkime, kad jose tariamas jausmingas eiliuotas žodis ir dainuojamos dainos garsai giliai smigtų į klausytojų širdis.

TIKRA TIESA

— Taip, mielas, mano turtas reiškia keturias dešimt metų visišką savęs išsižadėjimą, taupumo, mažą tenkinimosi ir pirmučiausiai įtemto darbo.

— Bet tai negali būti tiesa; tu dar ne toks senas, dėlto aš manau, kad visa tai esi paveldėjęs iš savo dėdės?

— Nagi, ar aš kitaip kalbėjau?

REMIKITE TUOS BIZNIERIUS,
KURIE GARSINASI
NAUJIESE

Su dideliu susidomėjimu yra perkamas ir skaitomas
POVILAS LAURINAVICIAUS 404 puslapių romanas

BE DRUSKOS

Kietai viršeliai — \$4.00, minkšti — \$3.50. 404 puslapiai.

Knygoje randame gyvai ir vaizdžiai aprašytas Lietuvos kraštas, miestelius, kaimiukų ir dvasiškų išgyvenimai ir kit.

Romaną galima įsigyti arba užsisakyti NAUJIESE.

Prašome siųsti čekį arba Money Orderį tokiu adresu:

NAUJIESE, 1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608.

A country can't live on love alone.

There are a lot of things a man can do for his country. Including saying his piece, pro or con.

And talk is an important part of what makes a democracy like ours work.

But in the final analysis, talk is cheap. Personal involvement accomplishes a lot more.

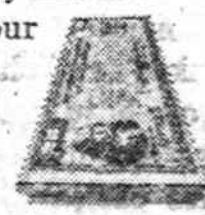
Putting part of your savings to work for America is a step in that direction. To provide some of the economic strength it takes to make the whole system run.

That's one reason why Savings Bonds mean a lot.

They help to pay part of the cost of running a country where you're free to speak your mind.

And they help you at the same time. With interest and security.

So next time you have something to say about America, let your Bond purchases do part of the talking.

Take stock in America
Buy U.S. Savings Bonds

NAUJIESE

1739 So. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

Lietuvių įkurtos parapijos nustojo tarnauti lietuvybei ir miršta

(Aktuali tema, karštos — gyvos diskusijos ir aiškos išvados)

Nežiūrint pažūrų skirtumo, jų įvairumo ir nuomonių derinimo sunkumo, Chicago lietuvių organizuotas gyvenimas vyksta pilnu tempu ir pasigėrėtinai. Kaip žinia, šiuo metu vyksta paskaitų ciklas šeimos ir švietimo metų temomis. Paskaitas suorganizavo ir veda L. B. Chicago apygardos valdyba. Visuomenę itin sudidino paskaitos tema "Lietuvių parapijų reikšmė lietuvių išlaikyme". Paskaitą skaitė dr. K. Bobelis. Jis pateikė Amerikos lietuvių parapijų kūrimo ir veiklos plačią apžvalgą. Pristatė lietuvių parapijos šiandienę apgailėtiną padėtį. Po paskaitos vyko gyvos diskusijos, pasisakymai paskaitos tema, kas aiškiai liudija, jog lietuvių parapijų reikšmę sudaro didelę, gyvą tautinę problemą. Paskaitoje dalyvavo per šimtą asmenų, beveik ketvirtadalis jų dalyvavo aktyviai: reikė sugestijas, darė pasiūlymus.

Lietuvių parapijos įkurtos, kad išlaikytų gyvą lietuvių Amerikoje.

Paskaitininkas dr. K. Bobelis pastebėjo, jog pirmieji lietuviai imigrantai Amerikoje skubėjo, steigė lietuviškas parapijas, kad apsaugotų tėvų kalbą, papročius, kad susidarytų reikiamas sąlygas kultū-

rinei veiklai vystyti. Istoriniai dokumentais pasiremdamas, pažymėjo, jog lietuviai Amerikoje įsteigė 127-nias parapijas ir bažnyčias. Pirmoji lietuviška parapija buvo įsteigta Pensilvanijoje 1885 metais. Chicagoje — 1892 metais Šv. Jurgio parapija, kuri ir yra pati seniausia lietuvių parapija Chicagoje. Paskaitininkas pateikė ir visą eilę kitų konkrečių davinų, liudijančių lietuviškų parapijų steigimo ir veiklos reikalą. Kas taip pat buvo visiems aišku, kad dr. K. Bobelis netuščiažodžiauja: yra gerai išstudijavęs paskaitos temą, gerai žino lietuvių parapijų reikalą.

Iš paskaitoje pateiktų davinų susidarė tikrai apgailėtinai vaizdas, kad lietuvių įsteigtos parapijos nustojo tarnauti lietuvių ir mūsų akivaizdoje miršta. Buvo nustatyta ir lietuviškų — lietuvių parapijų mirties priežastys. Būtent: lietuviai kunigai nustojo rūpintis lietuvišku reikalu parapijoje, bažnyčioje, o naujai atvykusieji buvo ir yra neįleidžiami į lietuviškas parapijas, neskaitant kelių išimčių. Na, o parapijiečiai, lietuviai patriotai pastebėjo, pajutę kunigų antitautinį nusiteikimą, tyliai pasitraukė iš parapijos. Kiti kol kas liko dar kovoti lie-

tuvių parapijoje už lietuvišką reikalą.

Paskaitininko teigimu, Chicagoje iš įsteigtų ir veikusių 12-kos lietuvių parapijų šandien veikia tik aštuonios! Na, o lietuvių neskriaudžiama ir neujama gyvena tik dviejose, tai Šv. Kryžiaus parapijoje, Chicagoje ir Šv. Antano — Cicerone.

Paskaitininkas metė priekaištą lietuviams kunigams, kad jie nesirūpina stoti į atvirą kovą už lietuvišką reikalą lietuvių parapijoje.

Auditorijoje tuojau atsirado kunigų gynėjų. Jie liudijo, įrodinėjo, kad kunigai priklauso nuo vyskupo ir yra paklusnybės priesaiką davę, todėl privalo vykdyti įsakymus vykdyti... Vadinasi, pasauliečiai privalo ginti ir lietuvišką reikalą parapijoje ir drauge apginti pačių lietuvių kunigų reikalus vyskupijoje. Na, ir iš viso visiems paaiškėjo, kad lietuvių parapijų reikalas, — lietuvių reikalas parapijoje, yra tikrai didelė problema, kurią reikia organizuoti ir skubiai spręsti, jei norima išvengti didelės skriaudos ir žalos lietuvių. Paskaitos dalyviai pakartotinai ir prašė apygardos pirmininką, A. Juškevičių, kad jis šia tema surengtų ir dar keltas paskaitas suradimui būdų ir priemonių tiksliau ir greičiau šią problemą išspręsti: kaip lietuviams atgauti teisę savoje lietuvių parapijoje garbinti Dievą gimtąja lietuvių kalba. Į parapijinę mokyklą įvesti lietuvių dėstomąją kalbą.

Paskaitoje itin gyvai dalyvavo, statė klausimus, darė pasiūlymus šie asmenys: Kleiza, Narutis, Regis, Talat-Kelpša, Bertašius, Jasaitis, Petkauskas ir kiti. Gaila, kad visų jų pavardžių neteko sužinoti.

Paskaitos moderatorius buvo pats apygardos pirmininkas A. Juškevičius. Po paskaitos ir oficialių diskusijų prasidėjo pokalbiai paskirose grupėse ir vyko iki šviesų gesinimo... Tai liudija, kad lietuvių parapijų reikalas yra gyvas ir skaudus...

Neoficialiai buvo keltas diskutuotas ir prelato L. Tulabos pasisakymas spaudoje (Naujienose) Šv. Kazimiero kapinių reikalu. Prelatui buvo padarytas priekaištas, kam jis šį reikalą kėlė. Gyvenant toli, Romoje ir nežinant esamos tikros padėties, jam visai nereikėjo į šį reikalą kištis... Vienas tokių aktyvistų skaito susirinkusius rašyti priekaišto laiškus Prelatui, iš čia pat, ant stalo padėjo adresų sąrašą.

A. Beržienė

STEIKAS

Pirkėjas skundžiasi mėsininkui:

— Tas steikas, kurį man vakar pardavė, buvo toks kietas, kad iš jo buvo galima puspadžius pakalti!

— Tai kodėl nepakalei? paklausė mėsininkas.

— Todėl, kad vinytis nelindo, pasiaiškino pirkėjas.

TRYŠ TRILIJONAI TELEFONŲ PASKAMBINIMŲ

Bell telefonų bendrovė š. m. pradžioje pranešė, kad nuo Alexandro Graham telefono išradėjo 1875 m., per 95 metus buvo atlikta 3 trilijonai telefonų paskambinimų.

VALDŽIOS ISLAIDOS

JAV vyriausybė paėmė ir išleido 200,000,000,000 dolerių kasmet. Valdžios žemės plotai lygūs penkioms Prancūzijos. Vienas iš 13 žmonių dirba valdžiai. Jų alga \$39,000,000,000 per metus ir visą dieną. Visas tas valdžios pajamas ir išlaidas sumoka taksų mokėtojai.

Amerikos Lietuvių Tarybos delegacija, Lietuvos Nepriklausomybės sukakties 52 metų proga pas JAV Kongresmaną Gerald Ford. Iš kairės į dešinę: E. A. Bartkus, Kongresmanas F. Ford iš Michigano, ALT narė E. Paurazienė iš Detroito, ALT narys Dr. L. Kriaučiūnas iš Chicago ir evangelikų-Chicago Lietuvių Tarybos pirmininkas R. Staniūnas, ALT pirmininkas inž. liuteronų kun. Dr. M. Kavolis, kalbėjęs maldą Atstovų Bute.

ČIKAGOS UNIVERSITETE LIETUVIŲ KALBOS STUDIJOS

Velionė dr. Tamara Buch

Kai kuriuos lietuvių kalbos mokslo dalykus 1968 - 69 mokslo metais skaitė Čikagos Universitete dr. T. Buch mirė šių metų vasario 8 d. Haifoje (Izraelyje).

Tamara Buchienė (Meiksnaitė) buvo gimusi 1923 m. Kaune, žydų šeimoje. Jos motina turėjo Kaune, bene Laisvės alėjoje, netoli Valstybės Teatro, kino teatrą.

1941 m. baigusi Kaune gimnaziją, velionė studijavo germanistiką. 1951 m. gavo filologijos kandidatės laipsnį, o 1961 m. Varšuvos universitete filologijos daktarės laipsnį už disertaciją, nagrinėjančią Kristi-

jono Donelaičio kirtčiavimą (Die Akzentuierung des Christian Donelaitis, Wroclaw, 1961).

1949 - 50 m. ji dėstė vokiečių kalbą Vilniaus Universitete, o 1953 - 56 m. buvo Vilniuje Lietuvių Kalbos ir Literatūros Instituto bendradarbė.

Yra parašiusi nemažą straipsnių, daugiausia tiriančių lietuvių kalbos istorijos problemas, išspausdintų Lietuvos ir užsienio mokslo žurnaluose ir leidiniuose. Palaikė santykius su eile lietuvių, gyvenančių už Lietuvos sienų, o ypač Čikagoje, kai dėstė Čikagos Universitete.

Pradedamas sistemingas lietuvių kalbos dėstymas

Kaip jau spaudoje buvo pranešta, lietuviai yra parėmę Čikagos Universiteto finansistai, ir pastarasis yra nutaręs įvesti lietuvių kalbos studijas bent trejiems metams. Bus einamas pradinis kursas (lektūra) ir aukštesnieji kursai. Kaip iš universiteto atstovų pareikšimo galima spręsti, po trijų metų gal lietuvių kalbos dalykai bus ir toliau Čikagos Universitete dėstomi be lietuvių piniginių įnašų. Mat, kai kur lietuvių kalbos nagrinėjimas reikalingas ir kitų kalbų studijoms (pavyzdžiui, slavistikai, lyginamajai indoeuropiečių kalbotyrai).

Pageidaujama, kad lietuviai studentai gausiau tas studijas lankytų. Tikimasi, jog

atsiras iš jų tarpo ir tokių, kurie, tuos dalykus ten studijuodami (jei norės, ir kombinuodami su kitais studijų dalykais), galės pasiruošti ir akademinę karjerą, profesoriavimui. Ir iš lietuvių pusės yra ruošiamasi tokius studentus paremti stipendijomis. P. J.

LOVA — "VAISTAI"

Britų Medicinos S-gos pirmininkas dr. Ronald Gibson sako, kad yra sergančių žmonių, kuriems reikalinga skubi pagalba, bet yra daug tokių, kurie serga nuo pervargimo, dėl nervų įtampos ir nuo rūpesčių. Tokiems dr. Gibson pataria porai dienų atsigulti į lovą ir gerai pailsėti. Lova taip pat gydo.

SKAITYK PATS IR PARAGINK KITOS SKAITYTI NAUJINIENAS

SLA SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

- SLA — jau 80 metų tarnauja lietuvių visuomenei ir išmokėjo daugiau kaip SEPTYNIUS MILIJONUS dolerių savo apdrausimams.
- SLA — didžiausia lietuvių fraternalinė organizacija — duoda gyvybės apdraudą ir ligos pašalpą, kuri yra pigi, nes SUSIVIENIJIMAS neieško pelno, o teikia patarnavimus savitarpinės pagalbos pagrindu.
- SLA — jau turi daugiau, kaip tris su puse milijono dolerių kapitalą, tad jo apdraudą tikra ir saugi. Kiekvienas lietuvis čia gali gauti įvairių klasių reikalingiausias apdraudas nuo \$100.00 iki \$10,000.00.
- SLA — jaunimui duoda gerą Taupomąją Apdraudą - Endowment Insurance, kad jaunuolis gautų pinigų aukštojo mokslo studijoms ir gyvenimo pradžiai.
- SLA — duoda VAIKAMS ir jaunuoliams labai pigią TERM apdraudą: už \$1,000.00 apdraudus tik \$3.00 mokesčio metams.
- SLA — AKCIDENTALĖ APDRAUDA naudinga visokio amžiaus asmenims, rekomenduojama lietuviškų KLUBŲ ir draugijų nariams. Už \$1,000.00 akcidentalės apdraudus mokeskis \$2.00 metus.
- SLA — kuopos yra daugumoje lietuvių kolonijose. Kreipkitės į kuopų veikėjus ir jie plačiau paaiškins apie SUSIVIENIJIMO darbus.

Gausit spausdintas informacijas, jeigu parašysit:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 WEST 30 STREET, NEW YORK, N. Y. 10001

KNYGA - GERIAUSIA DOVANA

1. Dr. K. Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS II t., 336 psl.	\$5.00
2. Juozas Liudžius, RAŠTAI, 246 psl.	\$3.00
3. M. Zoschenko, SATYRINĖS NOVELĖS, 199 psl.	\$2.00
4. Liudas Mikšys, IŠ ISTORIJS UKANŲ ATEINA LIETUVIAI, 699 psl.	\$12.00
5. Juozas Kapočius, ŠIAUBINGOS DIENOS, 378 psl.	\$4.00
6. J. Augustaitis, ANTONAS SMETONA IR JO VEIKLA, 154 psl.	\$1.50
7. Prof. V. Biržiška, SENŲJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA, du tomai, 207 ir 225 psl.	\$2.00 ir \$3.00
8. Marius Katiliškis, ŠVENTADIENIS UŽ MIESTO, 356 psl.	\$5.00
9. St. Kairys, LIETUVA BUDO, 416 psl.	\$2.00
10. Vl. Mingėla, KUN. ANTONAS MILUKAS, Jo gyvenimas ir darbai.	\$6.00
11. Adomas P. Jasas, BŪK PALAIMINTASI	\$3.00
12. Dr. Antanas J. Gussen, DANTYS, 158 psl., minkštais viršeliais \$2.00, kietais	\$4.00
13. Juozas Švaistas, PETRAS ŠIRVOKAS, 228 psl.	\$2.00
14. Henrikas Radauskas, EILERASČIAI, 239 psl.	\$5.00
15. Mikas Petrauskas, EGLĖ ŽALČIŲ KARALIENE.	\$5.00
16. C. R. Jurgėla, HISTORY OF THE LITHUANIAN NATION.	\$10.00
17. Petronėlė Ortaite, KA LAUMES LEME, 236 psl.	\$3.00
18. Kipras Bielinis, TERORO IR VERGIJOS IMPERIJA, 310 psl.	\$1.00
19. Dr. J. B. Končius, VYTAUTAS THE GREAT, 211 psl. angliškai.	\$4.00
20. Pranas Ališas, MARTYNAS JANKUS, biografinė, 294 psl.	\$4.00
21. Stasys Santvaras, AUKOS TAURE, lyrika, 152 psl.	\$2.50
22. V. D. Sruogienė, LIETUVOS ISTORIJA, 416 psl.	\$6.00

Šitas knygas galite įsigyti "Naujienų" ofise arba gauti paštu, atsiuntę nurodytas sumas čekiu arba money orderiu, šiuo adresu:

"NAUJINIENOS"

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Meet Terrance Denges— Our specialist in the 400 meter run.

Jūs negalite vieną dieną vaikščiodamas patikrinti 400 elektros skaitliukų. Jūs turėtumėte gerokai pasipausti. Terrance Denges žino šiuos dalykus, nes jis tikrina elektros skaitliukus kiekvieną darbo dieną. Daugumas skaitliukų yra viduje.

Jeigu ir jūsiškis yra viduje, jūsų skaitliuko tikrintojas pristatys ir parodys asmens pažymėjimą, jei paprašysite. Jeigu dienos metu Jūs nebūtumėte namuose, tai galite paprašyti lapelio ir pats skaitmenis užrašyti. Arba dar paprasčiau, paprašykite Edison Customer Service atstovo, jei kyla speciali problema. Terrance ir visi kiti su juo dirbantieji skaitliukų tikrintojai nori savo darbą atlikti tiksliai ir laiku, kad jums nebūtų padaryta didesnė sąskaita negu reikia. Dalimi dėl to ir šiandien jūs mokate už elektrą mažiau, negu mokėjote prieš 10 metų. Apdairūs jauni vyrai, kaip Terrance Denges, yra labai svarbūs, kad ir naujos idėjos būtų elektriškos.

Commonwealth Edison Company

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-500

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
in Chicago \$20.00 per year, \$11.00 per six months, \$6.00 per 3 months. In other USA localities \$18.00 per year, \$10.00 per six months, \$5.00 per three months; Canada \$20.00 per year; other countries \$21.00 per year.	
10 cents per copy, 10 c. on Saturday	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestiuose	
metams	\$20.00
pusei metų	\$11.00
trims mėnesiams	\$6.00
vienam mėnesiui	\$2.00
Kitoje JAV vietose:	
metams	\$18.00
pusei metų	\$10.00
NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Seštadieniais — iki 12 val.	

Ar tikrai Katiliškis grįžta?

Juozas Baltušis, vienas stipriausių sovietinės okupacijos ramsčių, rašo, kad Marius Katiliškis jau parėjo gimtinėn "su geriausiu savo knyga rankose". Baltušis turėtų žinoti, ką jis rašo, nes jau ne pirmas dešimtmėtis jis ne tik okupanto vardu kalba, bet ir kitiems įsakinėja, kas rašyti ir kaip kalbėti.

Marių Katiliškį Amerikos lietuviai gerai pažįsta. Daugelis jį pažįsta asmeniškai, o kiti jį pažįsta iš knygų, išleistų tremtyje, ir iš straipsnių, pasirodantių įvairiuose žurnaluose, savaitraščiuose ir net dienraščiuose. Buvo Katiliškio straipsnių ir Naujienose. Katiliškis ne tik lengvai vedžioja plunksną, jis moka medžius kirsti, rąstus tašyti, lentas piauoti, namus statyti ir visą eilę kitų amatų. Daugeliui teko kartu su juo dirbti, matyti jį susirinkimuose, klausytis jo, skaitančio savo kūrinius, ir stebėti jį, pučiantį nuolat rūkstančios pypkės dūmą. Katiliškis Lemonte turi savo namą, kuriame su šeima gyvena.

Penkiasdešimt metų persirites rašytojas labai gerai žino, ką okupantas padarė ir daro gimtiniame krašte. Negalėdamas pakęsti rusų, primastos prievartos, rašytojas viską paliko ir išėjo tremtin, kaip tai padarė tūkstantai lietuvių. Vargo jis įvairiuose vakarų Europos vietose, prieš 20 metų atvažiavo į Ameriką, čia įsikūrė, bet labai sunkiai verčiasi. Nebūdamas biznieriumi, nenorėdamas pataikauti ir negalėdamas prisitaikyti prie naujo gyvenimo, jis gana sunkiai gyvena. Neprisitaiko jis prie Amerikos gyvenimo gal dar ir todėl, kad net karčiausiomis valandomis jis vis dėlto nelaužo savo plunksnos. Ligu, nedarbo, šalčio ir kitų nesekmių metu jis parašė pačius stipriausius lietuviško gyvenimo vaizdus ir sukūrė įdomiausius lietuvių tipus. Amerikos ir laisvojo pasaulio lietuviams jis parodė savo talentą ir nepaprastą lietuviško žodžio meistriškumą.

Dvidešimt metų okupantas Marių Katiliškį ignoravo. Jeigu neskaityti sovietų agentų, siunčiančių Maskvon pranešimus apie kiekvieną tremtinio žingsnį, platesnieji pavergtos Lietuvos gyventojai nieko apie Katiliškį negirdėjo ir nežinojo. Praeitais metais jau buvo pasklidęs gandas, kad rusai vis dėlto pasiryžo išleisti Katiliškio knygą, o metų gale Vilniuje jau buvo išleista Katiliškio "Miškai ateina ruduo", kuri maždaug prieš 15 metų

KAZIMIERIŲ OLEKAI 90 METŲ...

Šių metų kovo 4 d. Kazimieras Oleka atšventė savo vardadienį 90 metų sukaktį. Jį prisiminė jo draugai, pažįstami bei mies-

Terros buvo išleista Chicagoje. Ar tai buvo padaryta su Katiliškio žinia ir sutikimu, ar knyga išleista be jo sutikimo, mes nežinome.

Rusai gali išleisti bet kokią tremtyje parašytą ir išleistą knygą, niekas jų teisman nepatruks. Autoriaus teisių okupantas nerespektuoja ir honorarų nemoka. Pagaliau, ir tas ne tiek svarbu. Svarbu, kitas dalykas, kurį žino Katiliškis ir kiekvienas laisvame pasaulyje gyvenantis lietuvis, būtent: "Miškai ateina ruduo" yra didelė ir stipri meškerė Katiliškį pagauti. Meškerės galė prikabinas nepaprastai riebus šliekas. Juozas Baltušis tą šlieką dar šitaip pasaldina:

"Užtat ir pareina jis dabar gimtinėn su geriausiu savo knyga rankose, lyg sakydamas: "Štai, ką padariau geriausio, vertingiausio ir gražiausio, nesu tėvynei Lietuvai, savo broliams ir sesėms!" Ir nėra jokios abejonės, kad jo širdies ir didelio jo talento dovana bus jautriai priimta tų, kuriems ji skiriama, kad tėvų žemėje laukia vieta lietuvių literatūros kūrėjų gretose, laukia gimtasis pirkios slenkstis, svetingai atvertos durys, sužydę gėlynai palangėje, plačiai nuvilniję vešliu vasarąjumi kolūkiniai laukai; laukia skaitytojai, jau nebepažįstantieji to gyvenimo ir tų tragedijų, kurias išgyvena jo romano herojai, bet mokantieji įvertinti praeities pamokas ir mokantieji branginti viską, kas gražiausio ir vertingiausio sukurta lietuvių rankomis, jo širdimi praityje ir kuriama dabar". ("Gimtasis kraštas" 1969 m. gr. 18 d.)

Šlieką kando ir nurijo Justas Paleckis ir Antanas Venclova. Cvirka Maskvoje dar abejojo, kąsti ar nekąsti, bet kai greta šlieko dar pridėjo standrią rusaitę, tai ir jis kando. Prarijo ne vien šlieką, bet ir kabluką. Kiek kablukų prarijusieji vyrai ir moterys pakenkė sau ir visai lietuvių tautai, žino kiekvienas. Tai labai gerai žino ir Marius Katiliškis. Jeigu jis būtų nežinojęs, tai gimtinio savo krašto jis nebūtų apleidęs.

Su Katiliškiu tuo reikalu nekalbėjome ir jo planų nežinojome. Bet jeigu jo parašytos ir mūsų skaitytos knygos galėtų būti matu, tai mums atrodo, kad Katiliškis okupuotą Lietuvon niekad negrįš. Nei pasaldinti Baltušio rašiniai, nei po Ameriką besišvaistantių agentų pažadai Katiliškio nepaveiks. Okupantas gali Katiliškio knygas leisti ir patį Katiliškį girti, rašytojas žino, kad veik kiekviena Baltušio pagyra yra klaidinga. Neleidžia kitiems lietuviams gimtinio slenkščio peržengti ir palangėse žydinčių gėlių paustyti, neleis ir Katiliškiui. Jeigu ir duotų jam privilegijas, Katiliškis jas atmetų.

Katiliškis parašė kelias geras knygas, bet pačios geriausios jis dar neparašė. Ne vieną kartą jis kalbėjo apie lietuvių tautos ir jam artimų kančias, bet apie savo kančias jis nieko neprašarė. Likimas jam uždėjo nepaprastai didelę našta, bet tas pats likimas jį jo rankas įdėjo dar didesnę plunksną. Lietuvoje didžiosios knygos Katiliškis negalės parašyti. Ji bus parašyta Lemonte, Katiliškių sodyboje. Kol tos knygos neparašys, niekur jis nevažiuos.

mas jam sveikatos. Atsiuntė didelę vazą su kinietiška rože, lyg žinodamas Olekos gamtos bei gėlių pamėgimus.

Prelatas Dr. J. Aviza, Muencheno lietuvių parapijos klebonas, prisiminęs K. Olekos nueitą kelią ir jo visapusišką veiklą lietuvių tautos naudai pareiškė, kad jis vertas didžios pagarbos. Jis puošia mūsų tautos dvasinį palikimą ir sulaukęs garbingos senatvės, tapo Vokietijos, o gal ir visos pokarinės tremties patriarchu. Ričardas Hermannas, PLB Muencheno apylinkės pirmininkas, sveikino Apylinkės vardu; jo žmona, Vincenta Hermanienė — Moterų klubo vardu įteikė gėlių, linkėdama jam daug dar ramių metų.

Gavo sveikinimų iš Amerikos — Liet. Teisinių draugijos, nuo jo pažįstamų, ir savaime, nuo Muencheno Zanavykų klubo narių su kuriais praleido ilgesnį laiką.

Kazimieras Oleka yra vienas tos plačios Olekų giminės narys, kuri Lietuvai davė eilę garbingų asmenų: kunigų, prelatų ir vyskupų, daktarų, teisinių, menininkų, ekonomistų, pirklių, farmacininkų, ramių — darbsčių, pasiturinčių ūkininkų, kurių dauguma darė Lietuvai garbę, dirbdami jos atgimimui. Savo darbštumu jie kūrė Lietuvos egzistencijos pagrindus.

K. Oleka, kaip ir daugelis ano meto lietuvių inteligentų, mokslo metais dalyvavo slaptoje kuopelėse, skaitydamas ir platindamas draudžiamą spaudą. Baigęs penktąją Marijampolės gimnazijos klasę, pagal to laiko tradiciją, tėvų ir giminių verčiamas, įstoja į Seinų kunigų seminariją, kurią po vienerių metų, brolio kunigo patartas, tėvų dideliu nusivylimui, apleidžia. Besiversdamas pamokomis, 1902 metais sėkmingai baigia Liepojos gimnaziją; o 1907 m., dabar jau tėvų remiamas, o vėliau gaudamas rusų stipendiją, kaip vienas pirmųjų lietuvių studentų, baigia Maskvos universiteto teisinių mokslus. Kandidatauja Kauno Apygardos Teisme, po to skiriamas Kauno Vyresniojo Notaro pavaduotoju, kartu dėsto lotynų kalbą Saulės lietuvių progimnazijoje Kaune. 1914 m. skiriamas į Raseinius taikos teisėju. Prasidėjus Pirmajam Pasauliniam Karui tų pareigų eiti jam netenka.

Pradėta gimnazijoje lietuvišką, visuomenišką veiklą studentaudamas, tęsia toliau. 1905 m. dalyvauja Vilniaus Didžiajame Seime ir vykdo jo nutarimus Lietuvoje. 1917 m. Petrograde Lietuvių Seime K. Oleka organizuoja nepartinę grupę (40 asmenų), kuri reikalavo ne-

atidėliojant skelbti pilną Lietuvos nepriklausomybę.

1918 m. su 29 žmonių grupe, išsirusinęs iš vokiečių traukinio vagonų, grįžta iš Rusijos (Kaukazo) į Lietuvą. Tų metų gale — kuriantis Lietuvos teisėmams — priėmė Kauno tautos teisėjų pareigas, nors buvo sillo- ma aukštesnis — Apygardos teismo prokuroro postas. Perėmęs teisimą iš vokiečių, gruodžio mėn. 16 d. paleidžia iš kalėjimo apie 300 žmonių, kalintų be teisėto pagrindo. 1919 m. pradžioje skiriamas Kauno Apygardos Teismo nariu, bet po metų pasitraukia, nesutaręs su teis- mo pirmininku dėl procedūros, perima žemesnes — Centrinio archyvo vedėjo — VI forte — pareigas.

Šalia tarnybinių pareigų, aktyviai reikišiasi Kauno miesto savivaldybėje. 1918 m. miesto taryboje iškovoja Laisvės Alėjos pavadinimą. Lenkų siūlo- mas Jagelonų prospektas buvo atmestas. Dalyvauja kooperaci- jos veikloje ir pirmininkauja Pa- ramos kooperatyvui.

Lietuvos demokratijos laikais pirmajame ir antrajame seime buvo krikščionių bloko atstovas, o 1920.III.2 iki 1923.IV.28 E. Galvanauskio kabinetuose Vi- daus reikalų ministeris. Jis įsteigė policijos mokyklą ir pakėlė vidaus ir pasienio apsaugos policijos kvalifikacijas. Dėl vo- kiekčių ostmarkės, buvusios tuo- met mokėjimo priemone Lietu- voje, staigaus kritimo prasideda darbininkų nepasitenkinimai Kaune. K. Oleka, būdamas vi- daus reikalų ministeriu, nesilia- ma represijų prieš darbininkus, bet stengiasi jų būklę pagerinti. Ministerių kabinete kovoja už neatidėliotiną savų pinigų įve- dimą, siūlydamas tuoju nusi- kratyti ostmarkės, nesandios kraštui nuostolius.

1923 m. pasitraukė iš valdžios ir perėjo į advokatūrą.

Gimęs Zardelių kaimo vien- sėdyje pasiturinčių, darbščių ir taupių ūkininkų šeimoje, jis yra lygus ir pastovus savo nu- sistatymuose ir sprendimuose, kaip ta žardelių ir Pašėsupių ap- linka. Teisingumo ir teisės prin- cipai yra jo gyvenimo kėlrodžiai. Nelaimių priežastimi jis laiko nukrypimą nuo teisingumo ir teisės pagrindų. Jis nevengda- vo atsakyti net aukščiausiu postu, kad tik neprasižengus su teisingumo pagrindais.

Advokato profesija, kuri jam labai gerai sekėsi (laikotarpiais turėdavo apie pusę visų Kaune ėjusių civilinių bylų) teikė pro- gos pagelbėti teismams surasti tiesą ir ginti teisėtus žmonių in- teresus. Advokataudamas įsigi- jo didesnį ūkį prie Išlaužos, kur

jis iš arti matė ūkininkų strei- ko pradį ir jo likvidavimo me- todus, kuriuos aprašė "Naujie- nose".

Kazimieras Oleka yra vie- nas tų retųjų, tyliųjų ano meto gabųjų ūkininkų sūnų, išėjęs, mažą tėvų paramą, savo gabu- mais ir darbštumu aukštusios mokslo, prasimušęs kaip moks- le taip ir vėliau gyvenime į pir- maujančiųjų eiles. Eidamas 90- tuosius metus (gimė 1880 m. kovo 4 dieną) jis yra atstovas keturių Lietuvos laikotarpių (ge- neracijų), — spaudos draudimo, atgimimo, Nepriklausomybės ir jos žlugimo — savo veikla ak- tingai reikšęs, ypač trijuose pirmiuose laikotarpiuose, o ir išvijojo veikė stovyklų teisi- niu, o vėliau Balso Muenchene patarėju ir rašė spaudoje.

Savo senatvės dienas Oleka leidžia Muencheno priemiestyje Liudvigsfelde, socialių butų tremtiniais kolonijose, viename butelyje (2-jų kambarių su vir- tuve) su žmona ir ligone dukra socialės įstaigos rūpinamas. Jis yra geros atminties ir pusėtinai geros sveikatos.

Pasikalbėjimuose per Zana- vykų sveigas, jis su galėsniu pri- simena savo gimtuosius Zarde- lius, bei rusų — komunistų su- naikintus Sėdusvos ūkininkus, kurie po 1861 metų baudžiavos panaikinimo, gavę geresnes są- lygas, kaip kitur, galėjo grei- čiau pakilti, išleisti vaikus į mok- slus ir sudaryti pagrindus Lie- tuvai atstatyti.

Šiandien Oleka jaunesnės kar- tos sunkiai suprantamas, kaip bendrai jaunimas sunkiau jau senimą supranta. Olekai tenka gyventi tos jaunesnės kartos daugumos aplinkoje, skelbian- čios socialinį teisingumą bei as- mens vertę, su kurių vadais (smegenų trestu vadinamu) per 18 metų neteko jam persimesti nei vieno žodelio, neškaitant susitikus skrybėlių kilstelėjimo...

Oleka užsitaravo savo darbu pozitingo vertinimo ir garbin- gėjo senatvėje asmeniškos pa- garbos. Jam nuosirdžiai linki- me sulaukti dar daug ramių, ge- rų dienų ir iš savo ilgo gyve- nimo įdomių ir pamokinančių at- siminimų papasakoti bei užra- šyti.

ISSIKALBĖJIMAS

Tėvas: Pranauk, nubėk ir at- nešk man iš virtuvės tas mažas kopėčias, aš noriu pataisyti sie- ninį laikrodį, kurs porą minučių vėlinasi.

Pranukas: Nėra prasmės, tė- ve, nes kol aš kopėčias atnešiu, tos dvi minutes bus seniai praė- ję.

HENRIKAS TAMASAUŠKAS DONELAČIO LIETUVA XX-me AMŽIUJE

V. Dalis

11

Nors šimtmečių bėgy Girdavos apskri- tyje buvo pristeigta begalė vokiškų junker- rių dvarų, palivarkų ir dvarėlių, kuriems jie nieliau pasirinkdavo savo importuotus vokiškus pavadinimus, tačiau to nežinint, Girdavos apskrities žemės taip ir lika sėle nusėtos lietuviškos, kai kur ir senprūsio- kos kilmės vietovardžių pavadinimais, kaip tai: Abeliškiai, Arklyčiai, Astravi- skiai, Asūnai, Ašvinis, Ašvinė, Barškelau- kis, Blandava, Blendava, Beržlaukiai, Boviiai, Braktynas, Budviškiai, Duoja, Di- dieji ir Mazieji Gynynai, Didieji Bajorai, Didieji ir Mazieji Paleikiai, Didieji ir Ma- zieji Pentlaukiai, Didieji, Mazieji ir Nau- jieji Sobrasčiai, Draniai, Didieji ir Mazieji Patauriai, Girdava, Girdavėlė, Gendriai, Gerkenai, Gnieltai, Gomingiai, Guja, Juod- edynai, bent dveji Klintėnai, Kanočiai, Korklaukiai, Kurkiai, Koreliai, Kalkiai, Kaidėnai, Karpava, Mažoji Karpava, Kra- likemis, Kuoskaimis, Kurplaukiai, Kau- kai, Lablaukiai, Lonskeliai, Liskiai, Liek- niškiai, Lankos, Lagagarbis, Lipanai, Lūž- kiemis, Mozūrinė, Mažasis Ratkiemis, Me- ledai, Mamlaukiai, Maltainiai, Momėnai, Muldziai, Piesnikai, Paseknikiai, Preikau- kiai, Plikiai, Plienkiemis, Plakbūdziai, Palašiai, Petreliai, Plaitiliai, Raudė, Rau-

diškiai, Raudingiai, Ratkiemis, Sutkai, Stablaukiai, Silginiai, Solknikai, Skan- dava, Spėrava, Sakalai, Sakiai, Šmodėnai, Trausiai, Truntlaukiai, Truncenava, Vis- deliai, Valia, Vantlaukiai, Vikava, Vanin- kiemis, Veselava, Vilkaimis, Veršiai ir t. t.

Iš čia išvardintų gyvenviečių, Lietuvių enciklopedijoje minimame Lagagarbio bažnytkaimy ir dvare 1939 metais gyveno 101 šeimos iš 431 asmenų, iš kurių 225 as- menys buvo vyriškos lyties. Vietovė yra 10 km. į pietų vakarus nuo Girdavos mies- to. Pro Lagagarbį teka Livos upelis, jis tarp Lagagarbio ir Vaininkiemio (Woninkeim) yra priešistorinis kapinynas ir buvusios pilies likučiai.

Maltainių bažnytkaimis yra 8 km. į pie- tus nuo Girdavos, prie Maltainių ežero. Tarp Maltainių ir Arklyčių yra užsilikusių senovės prūsų pilies sustiprinimų. 1939 m.

Maltainiuose būta apie 500 gyventojų.

Muldzijų bažnytkaimy 1939 metais gy- veno 227 šeimos iš 894 asmenų, kurių tar- pe vyriškos lyties buvo 452 asmenys. Baž- nytkaimis yra išsistatęs ant Ašvinės (Sve- nės) upelės. Parapija čia įkurta 1603 me- tais. Parapijos bažnyčia yra didelė, su pi- ramidės formos bokštu. Netoli Muldzijų bažnytkaimio yra gana dideli Astraviškių miškai.

Kitas aukščiau išvardintas gyvenvietės paliesime aptariant atskiras Girdavos ap- skrities apylinkes.

AŠVINIS EŽERAS IR JO APYLINKES

Girdavos apskritis nėra gausi atvirais, natūraliai susispietusiems vandens plotais. Be upių ir upelių tinklo, bei vieno kito mažesnės apimties ežerėlio, didžiausias apskrities ežeras yra Ašvinis, patkavos

Nordenburgo miestelio vaizdas. Ašvinės upelė, tiltas per ją ir baž- nyčia su bokštu kairiajame kampe.

Bažnyčios gatvė Nordenburgo miestely, Girdavos apskrity.

forma nugulęs ant pačios Unguros ir Gir- davos apskrities sienos, pietrytiniame Gir- davos apskrities kampe. Iš Ašvinio ežero išteka Ašvinės upelė (dabar žemėlapiuose žymima Svenės vardu), 65 km. ilgio. Pa- kelniui, prieš pasiekdama Alnos upę, ruo- žė tarp Ašvinio ežero ir Muldzijų bažnyt- kaimio, Ašvinės upelė prie Mažųjų Gyn- nų bažnytkaimio prisijungia savo kairįjį intaką Vikravos upelį, turintį 25 km. ilgio. Pakelį Ašvinės vandenį, išnaudoja eilė malūnų, jų tarpe ir Mažųjų Gynynų bei Sakalų malūnai.

Ant Ašvinės upės kranto prie jos išta- kos iš Ašvinio ežero yra Ragany kalnas (Hexenberg). Iki 1366 metų čia buvo sen- prūsų pilaitė, ordino dokumentuose užra- šyta "Wilthuss" vardu, kuri be abejo tu-

rėjo ir savo tikrąjį prūsiską ar lietuvišką pavadinimą.

Ordinui į šią sritį įsibrovus, jis pa- upiais prisistatė sargybines pilaite, kad galėtų apsiginti nuo nuolatinių priešpuo- lių iš lietuvių pusės, kurie dėjo visas pa- stangas ordiną išstumti atgal iš tų sričių. Nuo lietuvių priešpuolių gindamasis, or- dinas pačioje Ragany kalno pašonėje prie- tos prūsiskos pilaite taip pat pasistatė vie- ną savo sargybinių pilaite, pavadinę ją Nordenburg. arba šiaurinės pilies vardu.

Gyvenvietė šalia tos ordino pilaite pradėjo kurtis tik nuo 1405 metų. Žalgirio mūšy 1410 metais galutinai sutriuškinus ordino agresyvumą ir gyvenimo sąlygoms sunormalėjus, apie tą pilaite pamažų iš- augo Nordenburgo miestelis. 1480 metais čia jau būta ir bažnyčios, nes tais metais parapija gausia naujai paskirtą kunigą. 1705 metais kilusio gaisro bažnyčia buvo visiškai sunaikinta. Po šios nelaimės se- kusio 1710 m. maro metu išmiršta daug- ma miestelio gyventojų ir sudegusi bažny- čia teatsistatė tik 1726 metais. Gana išsami Nordenburgo miestelio istorija, parašyta Urbono, buvo išleista 1872 metais atskira knygte. 1939 metais miestely buvo 3173 gyventojai.

Kitos apygardos vietos apie Ašvinio ežerą yra Didieji Bajorai, Raudė, Rau- diškiai, Koreliai ir eilė vokiškųjų junkerių palivarkų ir dvarų, kuriuos daugiausia tvarkė ir prižiūrėjo samdyti dvary admi- nistratoriai ar inspektorai.

(Bus daugiau)

DR. ANNA BALIJONAS

AKIU, AUSU, NOSIES
IR GERKLIS LIGOS
PRITAİKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonai: PROspect 8-3229
Resid. telefonai: WALbrook 5-5076
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto,
nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta.
Ligonius priima tik susitarus.

Rez. tel. 239-4683

DR. K. G. BALUKAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Prima ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepiu, skambinti 374-8012

DR. S. BIEŽIS

Of. tel.: PROspect 8-1717
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val. kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-9
aktai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiad. ir sekmadieniais uždarytas.
Rez. 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REPUBLIC 7-7868

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisai: HEMlock 4-5849
Resid.: 388-2233
OFISO VALANDOS.
Pirmad., ketvirtad. nuo 1-4 ir 7-9,
antradien., penktadienį nuo 1-5, treč.
ir sešad. tik susitarus.

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė
optometristas

DR. EDMUND E. CIARA

2709 W. 51st STREET
Tel.: GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: Pirm., ketv.
1-4, 7-9, antradien., penktadienį 10-4, ir
sešad. 10-2 val.

Rez. GI 8-0873

DR. W. M. EISIN - EISINAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepiu, skambinti MI 3-0001.

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val.
Treč. ir sešad. uždaryta
Ofiso tel.: PORTsmouth 7-6000
Rebid. telefonai: GARDen 3-7278
Tel. ofiso: PR 8-7773; rez.: PR 6-4732

DR. A. MACIUNAS

CHIRURGAS
Prima tik susitarus.
Valandos: pirmad., ketvirtad. 5-8,
antradien. 2-4.

DR. ED. MARKUNAS

LIETUVIŲ OPTOMETRISTAS
4018 N. Lincoln Avenue
Chicago, Ill. 60618 Tel. 525-0952
Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Residencijos: PR 6-9801.

DR. J. MESKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmad. ir penktad. nuo
2 iki 8 v. p. p., antradien. ir ketvirtad.
nuo 9 iki 11 ir nuo 4 iki 8, o sešad-
dienį nuo 9 iki 12 val.
Trečadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PULSŲ IR
PROSTATOS CHIRURGIA
OFISAS 2454 WEST 71st ST.
Val. antradien. nuo 2-5 po pietų,
ketvirtad. nuo 6-8 vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisai 2750 West 71st St.
Tel. 925-8296
Valandos: 2-8 val. vak. Penktadienį
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Sekmdieniais ir trečadieniais
uždaryta.
Rez. tel.: WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGOS
Ofisai: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL. pirm., antradien., trečiad.,
ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Sešad-
ienis 2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS

CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEMlock 4-2123
Resid. telefonai: GIBson 8-6195
Prima ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telefonu HE 4-2123
jei neatsiliepiu, tai telefonai GI 8-6195

Kryžius lietuviškai Grandinėlei

Nuo to laiko, kai "Grandinė-
nelė" įvedė maskoliškai stili-
zuotus drabužius ir Rytas Ba-
bickas nuchaltūrino lietuviš-
kais motyvais harmonizuotą
muziką į polkutes, lietuviško-
ji grandinė, kaip tautinio
meno reikėja, nustojo gyva-
vusi. Lygiu būdu, nuo to lai-
ko ji nustojo buvusi lietuviš-
kos individualybės simboliu ir
pavirto į maskoliškai rėkian-
čią papūgą. Tai ko jau mums
džiaugtis, kad mūsų jaunimas
gražiai šoka, jei tas šokis yra
strikinėjimas pagal Maskvos
komandą? Lietuvoje likęs
tautos branduolys, aišku, yra
bejėgus pasipriešinti Maskvos
prievarčiamui ir lietuviškojo
jausmo mindžiojimui. Bet kas

verčia mus, tebegyvenančius
laisvajame pasaulyje, pilvų
šliaužioti prieš maskolį? Ko
tyli Bendruomenė, pasikel-
busi lietuviškos kultūros sau-
gotojai, ko tyli mūsų kultūri-
ninkai?

Kiekvienas išsilavinęs estetas
- choreografas, pažiūrėjęs su-
papūgintos grandinės šokių
ir pasiklausęs juos palydincios
muzikinės chaltūros, tuojau
sušuks: "Zdies russkij duch,
zdies Russkij pachnet". — "Čia
rusiška dvasia, čia dvelkia Ru-
sija". Tad ko jau čia taip verž-
tis į Pietų Ameriką "lietuviš-
kų" šokių rodyti?

Tiesa, net didžiausias tau-
tinių šokių specialistas Lingis,
iš Vilniaus atvažiuojęs į Cleve-
landą ir kurį laiką gyvenęs pas
"Grandinėles" vadovą Liudą
Sagį, pripažįsta, kad pagal
mėgėjus "Grandinėles" šokė-
jai neblogoji šoka. Bet juk ne-
tame esmė, o tame, kad "Gran-
dinėlė" nebevaizduoja lietu-
viškos kultūros, kuriai vaiz-
duoti ji buvo skirta. Tad ko
važiuoti į Pietų Ameriką? Gal
Babickui ir Sagiui tas "Russkij
duch" ir "pachnet", bet "Gran-
dinėlė" šokėjams tai jau tik-
rai tas rusiškas kvapas ne prie
širdies.

Galimas dalykas, kad ir kai
kurie amerikiečių sluoksniai
tokiais chameleonizmui pri-
taria, nes bolševikų klapčiu-
kų ir amerikiečių tarpe nema-
žai. Tie klapčiuokai dar vis ti-
kisi kokią kauliuką nuo bolše-
vikiško stalo sugriebti, už sve-
timų turtų ir svetimų gyvybių
(šiuo metu jau ir savo) kaisio-
jimą bolševikams dar keletą
metų prabangoje pagyventi.
Bet krašto viduje jau ir prieš
juos, kaip prieš išdavikus, ky-
la stipri reakcija. Jau ir jų
karstui likimo kalvis kala ne-
dylančią vinį. Bet ko tikimės
mes? Iš Lietuvos pabėgome
kaip laisvi žmonės. Buvo me
pasirytę rėkti pasauliui ir dan-
gii apie žmogžudiškai prali-
tę nekaltųjų kraują. Tad gy-
venkime taip, kaip buvome
pasirytę gyventi. Kad netektų
mūsų vaikams dėl mūsų men-
kystės raudonuoti, o mums pa-
tiesiems mirties patalę prisipa-
žinti "Viskas mums buvo
melas, ir tik mūsų sugniuži-
mas buvo tiesa".

Julius Smetona

P. SILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Ban-
džai. Speciali pagalba kotelams
(Arch Supports) ir t. t.
Val. 9-4 ir 6-8. Sešadieniais 9-1.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telefonai: PROspect 6-5084

MOVING

Apraustas perkraustymas
iš vieno atstumo.
ANTANAS VILIMAS
823 W. 34 Place
Tel.: FRontier 6-1882

MOVING

Leidimai - Pilna aprausta
ZEMA KAINA.
R. SERENAS
2047 W. 67th Pl. WAIBrook 5-8063

GRADINSKAS

AM-FM RADIJŲ
KAINOS PRASIDEDA NUO
\$1500
2512 W. 47 ST. — FR 6-1998
LIETUVI, EIK PAS LIETUVI!

SOPHIE BARCUS

RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pima-
dienio iki penktadienio 10-11
val. ryto. — Sešadienį ir sek-
mdienį nuo 8:30 iki 9:30 val.
ryto.
Vakaruškos: Pirmadieniais 7 v. v.
Tel.: HEMlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

ŠIA. VASARĄ TRYS

EKSKURSIJOS
I LIETUVĄ

Gegužės 28, liepos 14 ir rugpjūčio 31
Kiekviena kelionė tęsiasi 21 diena. Vie-
tų skaičius ribotas. Registravimasis
tuojau. Išrypiname leidimą ilginei
laiką pabūti Lietuvoje. Paruošiam
dokumentus atsiviešiti giminei
Amerikoje.
Kreipkitės į
WALTER RASK - RASČIAUSKA
AMERICAN
TRAVEL SERVICE BUREAU
9727 So. Western Ave.
Chicago, Illinois 60643
Tel. 238-9787-8

Litter doesn't throw
itself away; litter
doesn't just happen.
People cause it—and
only people can prevent
it. "People" means you.
Keep America Beautiful.

Kun. Ralph Abernathy Brazilijoje pasipuošė brazilšku "sombro".

Vytautas Lauraitis, Raimundas
Vitkus, Arvydas Karuža, Jonė
Kliknaitė, Liūtas Dargis, Jonas
Šalna, Paulius Bukaveckas. Vio-
leta Burokaitė ir Dalia Garūnai-
tė.

Pažymėtina, kad K. Donelai-
čio liuanistinė mokykla prieš
dešimtmetį pradėjusi su 35 lie-
tuvuikais mokiniiais, šiandien
turi jau apie puspenktą šimto.
Mokyklos metinė šventė — pik-
nikas bus birželio mėnesį, taigi
— kas gyvi ten būsimie. Mokyk-
los vedėjas nuo pat pradžių yra
darbštusis Julius Širka. J. Pr.

LITUANUS. Lietuvių bertai-
ninis žurnalas anglų kalba. Pen-
kioliktas lankas Nr. 3, 1969 m.
Redaktorius Antanas
Klimas ir Ignas Skrupskelis, 80
pusl., dail. V. Virkau viršelis. Šis
leidinys pasveštas lietuviškai
lingvistikai ir dail. Zitės Sodei-
ka tapybai su 10 reprodukcijų
bei neseniai Chicagoje įvyku-
siam mokslo ir kūrybos simpo-
ziumui. Be to, yra Owen Nore-
mo eilėraštis, parašytas proga
medelio nuo George Washingtono
kapo persodinimo prie žuvu-
siams už Tėvynės Laisvės pamir-

klo Kaune. Besijodamajantiems
savos, lietuvių kalbos senove ir
jos turtingumui patartina būti-
nai šį Lituanus numerį įsigyti.

KARYS. Pasaulio lietuvių kari-
ų-veteranų mėnesinis, žurna-
las, Nr. 1, 1970 m. sausio mėn.
Turinys be kt. yra A. Budrec-
kio: Jasinskis, Lietuvos Jakobina-
nas; R. Liormano: Lietuviai ka-
riai Vokietijos kariuomenėje;
K. Ališausko: Pirmojo Atskiro
Lietuvių Vytauto Didžiojo ba-
taliono tragedija Sibire; M. Ka-
rašos: Nepamirškime karių kan-
kinių, ir O. Urbono: Žmogus,
kurs pradėjo II Pasaulinį karą.

MŪSŲ VYTIS. Leidžia Akade-
minis Skautų Sąjūdis. Redakto-
rius Ramūnė Kviklytė, 5747 So.
Campbell Ave., Chicago. Šio nu-
merio bendradarbiai: Giedrė
Gustaitytė, Danguolė Bielskie-
nė, Algis Lapšis, Liūtas Grinius,
Stefa Gedgaudienė, Liūda Rugi-
nienė ir Petras Molis. Minėtinis
straipsniai: Akademinių skau-
tų sąjūdžio ateitis; Bendravimas
su kraštu; Mūsų pasimetimas
ir veiklos atnaujinimo galimy-
bės ir Mūsų tradicijos.

SVETIMYBIŲ MĖGĖJAI

Pas mus kai kur rodomas
didelis patriotizmas, bet kai
kur vis graibstomasi už sveti-
mybių. Tas pasireiškėdavo jau
ir nepriklausomoje Lietuvoje.
Kartais nuo karto vis griebia-
masi svetimybų tiek papro-
čiuose, tiek ir kalboje.

Mūsų inteligentai ir valdi-
ninkai, kaip įprasta sakyti,
daugumoj buvo kilę iš šiaudi-
nės pastogės. Jie iš ten į mies-
tus ir miestelius atsinešė lietu-
vių kalbą ir lietuviškus papro-
čius. Patekę į kitas sąlygas,
kai kas dairėsi nusiverti vis
už ko nors kitaip, kas lyg ir
pabrėžtų, kad jie jau aukščiau
pakilę. Pasikalbėjimuose atsi-
rado visoki "faifakliokai",
"randevū", "merci" ir kitoki žo-
džiai, kuriuos labai lengvai
buvo galima pakeisti savais —
lietuviškais.

Net ir akademiniis jaunimas
nesusilaikė nuo svetimybų
pagundos. Kai kurios stude-
ntų organizacijos savo vardus ir
šūkius pasivadino svetimais ka-
lba. Per įvairius pobūvius
skambėjo verstinės ar net sve-
tima kalba dainuojamos dai-
nuškos. Kai kas jų atsivežė
dar ir į čia. Mat vis prašmat-
niau, lyg ir aukščiau palypėje.

Po antrojo karo čia atvykę
daug kas pašaipiai žiūrėjo į
senųjų lietuvių savo kalbą
maišomus svetimus žodžius.
Bet, tur būt, kiekvienam mū-
šy teko sukilti senųjų ateivių,
kurie čia išgyveno kuone visų
amžių, bet kalbėdami lietuviš-
kai lengvai apsieina be šiusių,
auzų, šapinių, strylių ir kitų
"puosmenų". Gi pas kai ku-
riuos vėliau atvykusius, to ge-
ro net su kaupu.

Net ir mūsų spaudoj dažnai
matome svetimų žodžių, be
kurių lengvai galėtume išsi-

vesti. Atsirado: simpoziumai,
rečitaliai, generacijos, deka-
dos, ir daug kitų. Atrodo, kad
juos vartojančieji savo stiliui
nori priduoti lyg ir tam tikro
kilnumo, mokykumo, aukštes-
nės inteligencijos.

Kartais negalima apsieiti ne-
pavartojus svetimų kalbos,
ar tarptautinį žodį. Atsiranda
nauji daiktai, naujos sąvokos,
kurios lietuviškų žodžių ne-
turime. Bet čia irgi kai kas
perdaug įsismagina. Pavyz-
džiui kai kieno straipsniuose,
kur reikia ir kur nereikia, vis
vartojama - problema. Lietu-
vių Enciklopedijos XXVI tome
problema taip nusakytą — "iš-
spręstas uždavinys, sunkiai
sprendžiamas klausimas". Te-
ko skaityti, kad ir tokias "pro-
blemas": "Moteries pasilikusi
namie irgi turi daug proble-
mų: Reikia nueiti į krautuvę,
išvirti pietus, sutvarkyti bulę
ir t. t." Ar negeriau būtų, kad
ji turėtų daug darbo, daug rei-
kalų.

Kai kas juokais, o gal ir ne-
juokais sako, kad skaitant sa-
vo spaudą ar kalbant su "labai
mokytais" ir norint juos su-
prasti, būtų pravartu po ran-
ka turėti visokių svetimžodžių
žodyną. Toks žodynas būtų ge-
rai, bet kur nereikia nevar-
tojant svetimų žodžių, dar ir
be žodyno šiaip taip galėtume
susikalbėti. P. Venclova

REMIKITY TUOS BIZNIERIUS

KURIE GARSINAI
"NAUJENOSE"

Susirinkimų ir parengimų

PRANEŠIMAI

— Chicago Lietuvos Suvalkiečių
Oraugijos eilinis susirinkimas įvyks
trečiadienį, kovo 25 d., Hollywood
Inn svetainėje, 2417 W. 43rd St. 8 val.
vak. Nariai prašomi atsiankyti, nes
yra svarbių reikalų aptarti.
Eugenija Strungys, nut. raš.

CANDID WEDDING

PHOTOGRAPHER
Jei norite nuotraukomis įamžinti savo
vestuves ar kitas šeimos šventes, tai
kreipkitės į mūsų virš 30 metų paty-
rimą turinčią studiją. Darbą atlieka
patyrę fotografai. Mėniskai paruo-
siame vestuvinius albumus.
AL'S CANDID PHOTO'S
2719 West 43rd Street
Chicago, Illinois
927-6288
Call and ask for EDDIE BURBULYS

GELININKAS

(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandoje
gražiausios gėlės ir vainikai, antka-
pių papuošimai ir sezoninės
kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1228
GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GELINYČIA
GELES VISOMS PROGOMS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street
Telefonai: GROovehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero
Telefonai: TOWNhall 3-2108-9

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIK & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

Laidotuvių direktoriai:

DOVYDAS P. GAIDAS GERALDAS F. DAIMID

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE

Tel.: YARds 7-1741 - 1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE

Telefonas: LAFayette 3-0440

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicagos
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIENA
IR NAKTĮ
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIEŠTŲ
DALYSE

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

STEP. C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213

2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YARds 7-3401

P. J. RIDIKAS

3354 So. HALSTED STREET Phone: YARds 7-1911

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YARds 7-1138-1139

VISI LIETUVIAI BIZNIERIAI GARSINKITĖS NAUJENOSE

Šių metų kovo 1 d. įvykusiame Balzeko Muziejaus banke'is Al Maden (kairėje) įteikia istorikui Dr. Clement M. Silvester "Šių metų amerikiečio" pažymėjimą. Priešakyje sėdi ponis Juzė Dauzvardienė.

Lietuvių Moterų klubo veikla

Susirinkimas įvyko kovo 5 dieną. Pirmininkė Mary Nebereza pranešė, kad šį mėnesį būtime minėję buv. klubo pirmininkės Adelės Burbienės gimtadienį, bet kadangi jos nebėra gyvyje tarpe, paprašė narsės atsistojimu pagerbti jos atminimą.

I klubą įstojo nauja narė Harriet Petkus.

Buvo pranešta, kad serga keturios klubo narės: Mary Radzickas, Brigita Bubelienė, Barbara Leonauskas ir Anna Klimas. Joms nusiųsta į ligoninę gėlių ir nuo valdybos bei narių palinkėta greičiau pasveikti.

Komisija smarkiai darbuojasi dėl bunco žaidimų surengimo, bet dar trūksta dviejų narių, nes Anna Klimas serga, o Kazimiera Stukas negalės dalyvauti. Jų vieton apsiėmė Julia Sačauskas ir Estella McNamee.

Kadangi vakar buvo šventas Kazimieras, tai visoms Kazimieroms po susirinkimo sudainuota "Ilgiausių metų".

Kovo 15 d. Hollywood Inn svetainėje įvyko moterų klubo bunco ir kortų žaidimų pobūvis. Buvo malonu žiūrėti, kaip pirmininkei Mary Neberezei prižiūrint viskas gražiai ir tvarkingai praėjo. Praktiškai vakarėlį tvarkė komiteto pirmininkė Helen Vengeliauskienė. Buvo daug gražios publikos ir išdalinta daug gražių dovanų. Galima sakyti, kad visi atsi-

lankiusieji linksmi praleido vakarą. Kaip parengimas pavyko praktiškai, bus galima sužinoti klubo susirinkime ateinančio balandžio 2 dieną.

E. M. koresp.

DŽŪKŲ SUSIRINKIMAS

Tai buvo lyg ir paskutinis prieš koncertą — balių parenginių susirinkimas, kuriame dalyvavo: Nedas, kun. Borevičius, Ivašauskas, Virgaitienė, Akelaitienė, Radienė, Kazlauskienė, Grigaravičius, Karosas.

Po posėdžio buvo kavutė, kurią paruošė buto savininkė p. Akelaitienė, kuriai dalyviai sugiedojo ilgiausių metų, nes išvakarėse ji šventė savo gimtadienį.

Džukų dr-jos baliuje — koncerte, balandžio 11 d., Jaunimo namuose programai atlikti yra pakviestas "Aidučių" ansamblis, muzikės A. Steponavičienės — Stevens vadovaujamas, ir Irenos Gintautienės baletų studija.

Baletų studijos vedėja balerina Irena Gintautienė Adomavičiūtė baletu ir kitos studijos yra išėjusi dar neprikl. Lietuvoje ir yra buvusi Kauno teatro balerina. Ji pasižymėjo "Gulbių ežere", "Don Kichote", dar "Miegancioje Gražuolėje", "Raudonoje Aguonoje" ir "Silfiduose". Yra šokusi su artistais Puodžiūnu ir Liepinu. Atvykęs į JAV St. Louis mieste įsteigė baletų studiją.

Pov. Dirks

VILNIEČIŲ SUSIRINKIMAS

Kovo 15 d. dail Tado Sarkio bute, 4429 So. Maplewood Ave., įvyko Vilniaus Lietuvių S-gos Chicago skyriaus visuotinis narių susirinkimas.

Susirinkimas buvo skaitlingas ir darbingas. Buvo svarstomos Joninių ir Vilniaus Die-nos šventės. Taip pat buvo numatytos išvykos į gamtą ir paskaitos, prisimenant mirusius vilniečius, kovojusius už laisvę.

Po susirinkimo buvo draugiška kavutė, o po kavutės buvo rodomi Vilniaus vaizdai. Rodė ir paaiškinimus davė Pedagoginio instituto lektorius A. Dundulis.

Dalyviai skirstėsi labai daugingai Valdybai ir suruoštą ma-lonų ir jaukų pobūvį.

P. Erdvys

IKI TO PRIEJO

UPI praneša iš Washingtono, kad Kongresas priėmė potvarkį, kuriuo padidinama Baltųjų Rūmų apsaugos policija 600 vyrais, kurių daugumas bus priskirta saugoti užsienio ambasadas Washingtono. Šiuo Kongreso nutarimu Baltųjų Rūmų policija padauginama iš 250 iki 850 vy-rų.

Gazolino stotys nebeprisma pinigų

To pat UPI pranešimu, apie šimtas sostinės gazolino stočių, imdamos pavyzdį iš autobusų šoferių, atsisakė atieityje bepri-imti pinigais užmokestį iš ran-kų ir rankas. Kiekvienas, atva-žiavęs gazolino nusipirkti, turės į šalia pumpas pastatytą meta-linę dėžę pats įmesti tiek pinigų, kiek bus sąskaita. Jei bus rei-kalinga gražios, gaus iš patar-nautojo pakvitavimą, kurį turės

siųsti į kompaniją pinigams at-gauti.

Turintieji kredito korteles ne-turės jokios bėdos, kadangi jo-mis atsilysiniant nereikalingi pi-nigai.

MEILĖ

— Ar girdėjai, kad Papliauš-ka su panele Pagalyte susižieda-vo. Atrodo, kad čia bus buvusi meilė iš pirmo pamatymo.

— Abejoju, nes kai jis ją pir-mą kartą pamatė, jis dar neži-nojo, kad ji turi pinigų.

IS CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Grant parko koncertai

Praneša, kad 36-sis Grant Parko koncertų po atviru dangumi sezonas šiemet prasidės nuo birželio 24 d. ir tęsis iki rugpjūčio 23 d. Pradžią kaip kasmet nuo 8 val. vakaro, o šventadieniais nuo 7 val. Diri-gentas bus tas pats Irwin Hoff-man.

Pastebėtina, kad šiemet Grant Parko koncertuose do-lyvaus ir lietuviai Arnoldas Vo-kietaitis, bosas - baritonas, ku-riam numatyta Stararucile ro-lė operoje Rigoletto.

Ariadne auf Naxos

Opera ši šeštadienį

Šeštadienį, kovo 28 d. per WGN radijo tinklą nuo 1 val. popiet iš Metropolitan Operos New Yorke transliuojama Ri-chardo Strauss'o opera Ariad-na Naksoje (Ariadna auf Naxos), kur principinėse ro-lėse dainuos: sopranai Leonie Rysanek, Evelyn Lear ir Reri Grist; tenoras James King, ba-ritonas William Dooley ir Theodor Oppman. Dirigentas Karl Boehm.

TRUMPAI

— Saulių S-gos T. centro val-dyba, garbės teismo ir revizi-jos komisijos nariai, kurie vyksta į suvažiavimą Detroito š. m. balandžio 25 ir 26 d., pra-šomi visais keliomis reikalais kreiptis į P. Padvaiską 2640 West 69 St. Chicagoje. 60629. Telef. 476 - 2952 (Pr.)

— Š. m. balandžio mėn. 5 d. 7 val. p. p. Čikagoje, Orchestra Hall, įvyksta New Yorke Metro-politan Operos solistės Lilijos Šukytės koncertas. Koncerto pelnas skiriamas paremti lietu-vių kalbos lektūros įvedimą Či-kagos Universitete. Dalyvada-mi koncerte ne tik išgarsime iš-kiliosios solistės Lilijos Šukytės dainos meną, bet kartu parem-sime mūsų pastangas lietuvy-bę stiprinti.

Bilietai gaunami: Marginiuose, 2511 W. 69 St., tel. 778-4585 ir Lietuvių Fonde, 6643 So. Maplewood Ave., tel. 778-2858. (Pr.)

— Venecuelos Lietuvių Draugija balandžio 18 d. 7:30 val. vak., šeštadienį. Jaunimo Cen-tre, 5620 So. Claremont Ave., rengia linksmapakarį. Šokiams gros Neo-Lituanų orkestras.

Programoje: Venecuelos lie-tuvių jaunimo talentų pasirody-mas, šilta vakarienė, veiks bu-fetas. Įėjimo auka 5 dol. Bi-lietai gaunami: Marginiuose, 2511 W. 69 St. ir Economy Food Market, 3210 So. Halsted St. Stalai užsakomi tel. CA 5-4995 dienomis ir 776-3727 vakarais. (Pr.)

— Stabdant infliaciją, naudo-kitės Naujienų patarnavimu. Jei turite ką parduoti, pirkti ar iš-nuomoti, ieškote darbo, darbi-ninko ar asmens, skambinkite Naujienoms, 421-6100. Čia skel-bimai yra trumpi, ryškūs ir aiš-kūs, todėl net neieškant yra pa-matomi. Naujienos, — geriausias laikraštis skaitymui ir skel-bimams.

HELP WANTED — MALE

Darbininkų Reikia

PARTS ASSISTANT
EXPERIENCED
VOLKSWAGEN PARTS

Apply in Person
DES PLAINES
VOLKSWAGEN, INC.
855 E. RAND RD.

PHOTOGRAPHIC PRINTER

Experienced Man, to take charge of contact and enlarging room. Black and white only.

BEACON PHOTOGRAPH CO.
ST 2-6213

HELP WANTED — FEMALE

Darbininkų Reikia

CLERK TYPIST

Excellent salary for a good typist. Diversified duties. Periodic raises. Pleasant working conditions in modern office bldg. Superior benefit program. 5 day, 36 1/2 hr. week.

MUTUAL
OF NEW YORK
2720 DES PLAINES AVE.
Suite 4
DES PLAINES
827-3145

REIKALINGA PATIKIMA MOTERIS padėti senesnei sveikai moteriai lengvoje ruošoje ir virime. Gyventi vietoje ar atvažiuoti. Pastovu, Susikalbėti angliškai. Geri namai tinkamam asmeniui. Rašyti:
BOX AF 275
225 W. WASHINGTON ST.
CHICAGO, ILL. 60606

SECRETARY

for law office. \$105 per week. Must be H. S. graduate. Type 50 W. P. M.

427-4821

GIRL FRIDAY

Interesting & varied position for sharp girl with good typing & clerical skills. Excellent salary & working conditions and Co. benefits. Call 427-7791
Miss SHARP
623 So. WABASH
BELL - HOWELL
An equal opportunity employer.

SECRETARY

TO GENERAL MANAGER
Excellent opportunity for experienced secretary to assist general manager for a National Organization. Must have excellent typing and shorthand skills. Modern Loop office, excellent salary and fringe benefit program.
NATIONAL ACCOUNT SYSTEMS
330 So. DEARBORN. 663-1900

CORRESP. CLERK

NO TYPING
Immediate opening for experienced woman in modern Loop office. Varied and interesting duties, excellent salary and fringe benefit program.
NATIONAL ACCOUNT SYSTEMS
330 So. DEARBORN. 663-1900

F. P. SMITH CORP.

BILLER — TYPIST

Good starting salary. Fringe benefits. Ask for Mr. BENNETT
2030 JANICE AVE.
MELROSE PARK
Vicinity of Mannheim Rd.
681-5500

TYPIST

Must be good typist. Good salary plus company benefits. Ask for Mr. BECK
AMERICAN PETRO CHEMICAL
2639 W. GRAND
Tel. 276-2222

CASHIER — TYPIST

Afternoons, Evenings and Saturdays. Apply in Person.
DES PLAINES
VOLKSWAGEN, INC.
855 E. RAND RD.
DES PLAINES, ILL.

GIRL FRIDAY

Tremendous opportunity for a mature lady who can type 40 W.P.M. Will be right hand to manufacturing manager of one of the Southwest side fastest growing company's. Salary \$630 per month. Hurry — call now!
247-1304
HOLMES
4369 So. ARCHER
53 E. ADAMS 939-7633
RANDHURST SHOPPING CTR.
392-2700

HELP WANTED — MALE-FEMALE

Reikia Darbininkų ir Darbininkių

VEDUSIŲ PORĄ

Priziūrėti Laidotuvių Namus. Virš 50 metų amžiaus. Kalbėti angliškai. Atlyginimas ir butas. Tel. 235-6812

BIZNIERIAI, KURIE GARSINASI "NAUJIESE" — TURIGERIAUSIA PASISEKIMA BIZNYJE

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Nai. i. žemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, žemė — Pardavimui

PASKOLOS, PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIŠ DEL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITES I

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

PLATUS PASIRINKIMAS NAMŲ PIRKIMUI
BUTŲ NUOMAVIMUI — NOTARIATAS — VERTIMAI

DRAUDIMO AGENTŪRA PATARNAUJA VISAIS DRAUDIMO REIKALAIS

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — PROspect 8-2233

• NAMŲ IR BIZNIIŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • NOTARIATAS
• PATVIRTINTI VERTIMAI • IMIGRACIJOS POPIERIAI
• PAJAMŲ MOKESČIAI — INCOME TAX.

LEONAS REAL ESTATE

2735 WEST 71st STREET TEL. 925-6015

APDRAUDŲ AGENTŪRA:

namų, automobilių, gyvybės, sveikatos ir biznio. Patogios išsimokėjimo sąlygos.
J. BACEVIČIUS
6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

HOME INSURANCE

Call: Frank Zapolis
3208 1/2 W. 95th St.
GA 4-8654
State Farm Fire and Casualty Company

DAŽYMAS

Pigiai dažau kambarius, valat kilimus ir baldus.
L. RUDIS Tel. CL 4-1050

K. ERINGIS

CALIFORNIA SUPER SERVICE
Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t.
4824 So. CALIFORNIA AVE.
CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

A. TVERAS

LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS
Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69th STREET
Tel.: REpublic 7-1941

Federalinių ir valstijos pajamų

mokesčių apskaičiavimas
INCOME TAX
Nekilnojamo turto pirkimas - pardavimas
REAL ESTATE
Parašų paliudijimas
NOTARY PUBLIC
Draudimo informacijos
INSURANCE
ŠIMAITIS REALTY
2737 W. 43rd STREET
CL 4-2390

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

IR KITUS KRASTUS
P. NEDZINSKAS, 4065 Acher,
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5990

A. & L. INSURANCE & REALTY

A. LAURAITIS
INCOME TAX
4645 So. ASHLAND AVE.
LA 3-8775
(Currency Exchange įstaigoj)
Pigūs automobilių draudimai.

TERRA

Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms
3237 WEST 63rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

VYTAUTAS ŽUKAUSKAS
2608 West 69th Street
Chicago, Illinois 60629
WA 5-2787
Didelis pasirinkimas įvairių prekių. Automobilių, baldų, maisto, pinigų.

STEBEKITE!

MODERNUS 14 METŲ, 5 kamb. 3 miegamųjų mūrinis namas. Be to, 3 kambariai įrengti pajamoms su atskira virtuve ir vonia. Arti tarp naujų gražių namų Marquette Parke. Našė nori \$27.000.
9 KAMB. SVARUS MŪRAS, beveik naujas garažas, naujas gazu šildymas, prie California Ave., Marquette Parke. \$20.400.

2 AUKŠTŲ MŪRAS, vienas didelis 7 kamb. butas, laisva graži biznio patalpa, prie jos kitas 3 kamb. butas, 2 auto garažas, apie 40 pėdų sklypas Marquette Parke. \$20.000.
PRIE FORD CITY 5 1/2 kamb. 8 m. modernus mūras. Apie 40 pėdų sklypas, 1 1/2 auto garažas. \$22.900.
LUXUS 4 BUTŲ MŪRAS, arti Maria High. Naujas gazu šildymas, aluminijaus lango, mūro garažas, platus sklypas. \$45.000.
PIGUS LOTAS dvim butam statyti, Marquette Parke.

Valdis Real Estate

2458 W. 69th St. Tel. RE 7-7200

PERKAME, PARDUODAME, MAINOME įvairaus dydžio namus visur. Parūpiname paskola, visokeriopą apdraudą, veikla notariatas.

NORVILA

REAL ESTATE AND BUILDERS
2658 WEST 59th STREET
PROspect 8-5454

Šimkus Real Estate

NOTARY, INCOME TAX SERVICE
4259 So. MAPLEWOOD AVENUE
Tel. CL 4-7450

Greitas ir tvarkingas visuokausių nuosavybės pirkimas - pardavimas. Be to šiole kontoroje daromi ir lūdimai vertimai, užpildomi pilietybės prašymai, income tax ir įvairūs kitoki blaikai. Darbo val.: Kasdien 9—3 ir 5—8.

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR

Irengiu naujus ir perstatau senus visų rūšių namo apšildymo pečius ir air-conditioning į naujus ir senus namus. Irengiu vandens boilerius ir stogu rinas (gutters). Darbas atliekamas greit, sąžiningai ir garantuotai. Apskaiciavimai nemokamai. Turiu leidimus dirbti mieste ir užmiesčiuose.

Domas Žukauskas

HEATING & SHEET METAL
4444 So. Western Ave.
CHICAGO, ILL. 60609
Tel.: VI 7-3447

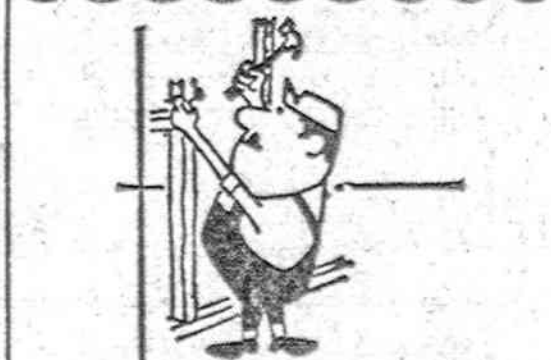
A. ABALL ROOFING

Įkurta prieš 50 metų

VISOKIUS STOGUS, rinas ir nutekamuosius vamzdžius sutaisome arba naujus įdedame.
KAMINUS ISVALOME ir pataisome. Nudažome namus iš lauko ir atliekame "tuckpointing" darbus. Esame apdrausti, visas darbas garantuotas.

Skambinkit
LA 1-6047

(Kainavimas veltui, kreipkitės bet kada

"NAUJIESE" KIEKVIENO
DARBO ŽMOGAUS
DRAUGAS IR BIČIULIS

HIGH RATES — PAID QUARTERLY

5% Passbooks
5 1/2% Investment bonus plan \$1,000 minimum
6% \$5,000 minimum 2 year certificate
5 3/4% \$1,000 minimum 1 year certificate
Savings Insured to \$20,000. — Highest reserves.

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

4071 ARCHER AVE., CHICAGO, ILL. 60632

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320
DIDELIS PASIRINKIMAS medžiagų ir visų kitų Lietuvoje pagaiduja-mų prekių labai prieinamomis, žemesnėmis negu kitur kainomis. Priimami užsakymai automobiliams — Moskvich ir Zaporozec. Vedėjas E. ŽUKAUSKAS

MOVING — Apdraustas perkraustymas

Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujais kraustymo įrankiais. Ilgų metų patyrimas.

AL NAUJOKAITIS

2022 W. 69 ST. CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

JURATĖ JAKŠEVIČIŪTĖ

Loyolos Universitete gavo politinių mokslų master degree. Ji gyvena kartu su tėveliais Chicagoje. Jos motina yra gydytoja, o tėvas teisininkas. Džiugu, kad mūsų jaunimas siekia aukštų mokslų.